

UNIV. OF
TORONTO
LIBRARY

Digitized by the Internet Archive
in 2008 with funding from
Microsoft Corporation

S. R. Driver and H. A. White

The Book of Leviticus

In Hebrew

UNIVERSITY LIBRARY

THE present edition of the Sacred Books of the Old Testament in Hebrew 1
exhibits the reconstructed text on the basis of which the new translation
of the Bible has been prepared by the learned contributors mentioned on the
other page of the cover. It is, therefore, the exact counterpart of the English
edition. Wherever the translation is based on a departure from the Received 5
Text, the deviation appears here in the Hebrew text. Transpositions in the
translation are also found here in the original.

Departures from the Received Text are indicated by diacritical marks,
⋄ (i. e. V = Versions) marking a passage where a reading has been adopted
on the authority of the Ancient Versions; ⋄ (i. e. c = conjecture) being used 10
for conjectural emendations; and ⋄ (i. e. נ = נקוד) for changes involving merely
a departure from the Masoretic points, or a different division of the conso-
nantal text (e. g. וְזָרַב יִצְחָק Eccl. 10, 1). א פסוק indicates transposition of the
Masoretic פסוק וְזָרַב יִצְחָק; ⋄ points to cases where the קרי has been adopted instead
of the כתוב, and ⋄ to changes introduced on the strength of parallel passages. 15
Doubtful words or passages are marked with notes of interrogation (⋄).
Occasionally two diacritical marks are combined, e. g. ⋄⋄, i. e. deviations from
the Received Text suggested by the Versions as well as by parallel passages;
or ⋄⋄, i. e. departures from the Masoretic points supported by the Versions, &c.
Hopelessly corrupt passages are indicated by ⋄⋄⋄⋄, while asterisks * * * * 20
point to lacunæ in the original. The text has been left unpointed except in
ambiguous cases.

The Ancient Versions are referred to in the Notes under the following
abbreviations: א = Masoretic Text; ℒ = LXX; ™ = Targum; פ = Peshita;
ℒ = Vetus Latina; J (i. e. St. Jerome) = Vulgate; א = Aquila, Θ = Theodotion, 25
Σ = Symmachos. ⋄ denotes the Samaritan recension of the Pentateuch. ℒ^A
means Codex Alexandrinus (A), ℒ^L = Lucianic recension (Λ), ℒ^M = Ambrosianus
(F; — M = Mediolanensis), ℒ^S = Sinaiticus (א), ℒ^V = Vaticanus (B); ℒ^O is the
Targum of Onkelos, ℒ = Targum of Pseudo-Jonathan; AV. = Authorized Version,
RV. = Revised Version, OT. = Old Testament. It has not been deemed 30
necessary to classify all the divergences exhibited by the Ancient Versions.
As a rule there have been recorded only those variations on the authority
of which an emendation has been adopted by the editor of the text.

The heavy-faced figures in the left margin of the Notes (1, 2, 3, &c.) refer
to the chapters, the numbers in ( ) to the verses of the Hebrew text. 35

As to the colors, YELLOW, (e. g. II, 2^b—23) indicates the code commonly
known as the *Law of Holiness* (H), the compiler of which cannot be separated
very widely in time from the priestly prophet Ezekiel (about 570 B. C.); BROWN
(4; 6, 23; 10, 16—20) marks later strata of the *Priestly Code* (P), the main body of
which (compiled in Babylonia about 500 B. C.) is printed in black without any 40
additional coloring. Overlined passages represent redactional additions. The
arguments for these distinctions are given in the introductory remarks prefixed
to the explanatory notes on the English translation of the book.

The Book of Leviticus

DRIVER & WHITE

THE SACRED BOOKS

OF

The Old Testament

A CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS, WITH NOTES

PREPARED

by eminent Biblical scholars of Europe and America

UNDER THE EDITORIAL DIRECTION OF

PAUL HAUPT

PROFESSOR IN THE JOHNS HOPKINS UNIVERSITY, BALTIMORE, MD.

PART 3

The Book of Leviticus

BY

S·R·DRIVER AND H·A·WHITE

Leipzig

J·C·HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1894

Baltimore

THE JOHNS HOPKINS PRESS

London

DAVID NUTT, 270-271 STRAND

THE BOOK
OF
Leviticus

CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS

EXHIBITING THE COMPOSITE STRUCTURE OF THE BOOK

WITH NOTES

BY

S·R·DRIVER, D. D.

REGIUS PROFESSOR OF HEBREW, AND CANON OF CHRIST CHURCH, OXFORD,
FORMERLY FELLOW OF NEW COLLEGE, OXFORD

ASSISTED BY

REV. H·A·WHITE, M. A.

FELLOW OF NEW COLLEGE, OXFORD

Leipzig

J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1894

Ballimore

THE JOHNS HOPKINS PRESS

London

DAVID NUTT, 27, 27A, 28 AND 29, PATERNOSTER ROW

PRINTING BY W. DRUGULIN

POLYCHROMY BY J. G. FRITZSCHE

PAPER FROM FERD. FLINSCH

Leipzig

[All rights reserved]

- 24 (16^b) **א** שם (without the art.), which labors under even a greater disadvantage than שם in v. 11. Read, with **6**, and in agreement with clause ¹⁶, שם השם.
- 25 (11) **א** adds שָׁנֵה הַחֲסִישִׁים שָׁנֵה, which is heavy and redundant after שִׁי. If the words are genuine, the passage must be explained upon the analogy of the rare construction found in Ez. 11, 15; 21, 16 (DRIVER, *Tenses*, § 201, 68). In all probability, they are simply a gloss on the demonstrative pronoun.
- (30) **א** לא כִּי־חִיב לא.
- (33) **א** omits לא. The negative is expressed by **3**, and is required by the sense.
- (35) **א** adds גַּר וְהוֹשֵׁב. The words are difficult, idiom not permitting them to be taken as in apposition to the suffix in **12** (cases such as 1 K. 14, 6; ψ 69, 2; Job 25, 2 not being parallel). **6** has ὡς προσηλύτου καὶ παροίκου, which suggests the reading גַּר וְהוֹשֵׁב. We might emend the text and read: גַּר וְהוֹשֵׁב יִתֵּן עֵקֶד (cf. v. 40); but as גַּר, instead of עֵקֶד (v. 40), is a strange term to use with reference to a native Israelite, it seems better to treat the words as a gloss, due to the influence of vv. 23, 47.
- (36) **א** וְחֵי, but a verb is required, which וְחֵי can hardly be, the contraction in a verb being opposed to all analogy (cf. OLSHAUSEN, *Lehrbuch*, p. 480). Read וְחֵי as v. 35, and with a conjunctive accent as 18, 5. (Or וְחֵי, as 2 Sam. 12, 22.)
- (47) **א** לִזְרֹת הוֹשֵׁב; but לִזְרֹת וְהוֹשֵׁב is supported by **36**; **א** and Heb. Codd. have also the construction.
- 26 (41) The context is unfavorable to אֲלֶיךָ and וְהִבְאֵתִי being understood as simple futures. The verbs, it seems, must stand in a dependent sentence, subordinate to והתוודו, and the tenses will have a modal force, *I had to walk—and to bring*—&c. (cf. DRIVER, *Tenses*, § 39, β). For **18** with a hypothetical force cf. *parvulus*, cf. 1 Sam. 20, 10. The particle is to be understood as referring backwards to והתוודו, and not as introducing the protasis to the apodosis וְנִבְרָתִי (v. 42).
- (44) **א** וְאִף גַּם ואת, alone, however, can hardly be right. What is wanted is בואת; cf. v. 27 and ψ 27, 3. In one stage of the Hebrew alphabet **ב** and **א** closely resembled each other (DRIVER, *Notes on Samuel*, p. lxxviii); and the second of the two similar letters may have fallen out in consequence.
- 27 (23) **א** הַעֲרֹקָה *his*. In spite of the parallels which exist (EWARD, § 290^b), the art. with the suffix can hardly be original; twelve times in this chapter the normal עֲרֹקָה occurs. The rendering of **6**, in which the pronoun is not expressed, might be thought to point to הַעֲרֹקָה; but elsewhere also in the chapter the pronoun is not recognized by **6**, though expressed regularly in the Hebrew.

- 19 (23) אֱלֹהִים, which is inconsistent with the sing. יהיה.
- (33) אֱלֹהִים express the plural אֱתָהּ for אֶתְהָּ. But in passages of this kind the change from the singular to the plural (or *vice versa*) is so frequent, even in the same sentence (cf. 23,22; 25,14.46^b; and often in Deut.), that it is doubtful if the plural is original. 5
- 20 (10) אֱלֹהִים adds יָנָאֵה אֶת־אִשָּׁה. This, as Prof. T. K. ABBOTT (*Essays chiefly on the original texts of the Old and New Testaments*, 1891, pp. 15.207) has pointed out, is probably a mere error of dittography.
- (16) אֱלֹהִים to lie (see on 18,23) will naturally be construed with the prep. אֶת (cf. וענה הוא ענה דארבע ית ערריא עם אתני in Gen. 36,24).
- (23) הַגִּי. The plural is expressed by אֱלֹהִים; cf. 18,28.
- (25) אֱלֹהִים לְטַמֵּא, that is, *in declaring (it) unclean*. אֱלֹהִים ἐν ἀκαθαρσίῳ, אֱלֹהִים, neither suggesting a verb.—הבריל ל, as 1 K. 8,53 אהה הברלתם לנחלה.
- 21 (4) אֱלֹהִים, which is unintelligible and certainly corrupt; בעל, thus used absolutely, cannot mean either *as a husband*, or *as a chief man*. אֱלֹהִים ἐξάμυνα, that is, כְּבֹלֶעַ (Num. 4,20). DILLM. proposes בְּאֶבֶל, understanding the verse as introductory to v. 5; but טַמֵּא connects it rather with vv. 1-3. BÄNTSCH (*Das Heiligkeits-Gesetz*, 1893, p. 111) supposes that a word or words have fallen out, and that the verse contained originally a prohibition of the priest to approach the corpse of his wife in mourning. In view of v. 2, however, it does not seem probable that this would have been forbidden; indeed a wife, though not expressly named, would naturally be included in the שאר הקרב אליו v. 2. The original text of the verse cannot, it seems, be recovered. 25
- (5) אֱלֹהִים K^ethib יקרהה, a mere error of writing.
- (7) אֱלֹהִים twice—but יקח agrees better with קרוש הוא at the end of the verse, and with v. 8. The sing. is used vv. 1-4; the plural vv. 5-6.
- (8) אֱלֹהִים מְקַרְשֶׁבֶם. אֱלֹהִים ὁ ὁ τρίτος αὐτοῦς. The third person agrees better with the context; cf. v. 15; 22,9.16. 30
- (11) אֱלֹהִים בַּפֶּשֶׁת, but the following פֶּת implies a singular. אֱלֹהִים ἐπὶ πύλαις τετελευτησῆς, exactly as Num. 6,6 (על נפש מת לא יבא); so אֱלֹהִים מִן נַפְשׁוֹ.
- (14) אֱלֹהִים וְגַה. אֱלֹהִים express ו (cf. v. 7). The asyndeton is very harsh and un-Hebraic. The alternative is to treat וְגַה as a gloss, which, however, is not supported by v. 7. 35
- 22 (11) אֱלֹהִים, which might, no doubt, be understood as a collective; but the plural, which is read by אֱלֹהִים, and expressed by אֱלֹהִים, is more in accordance with general usage. 40
- 23 (13) אֱלֹהִים K^ethib ונסכה.
- (18) Here and in v. 19 אֱלֹהִים inserts two (inexact) glosses from Num. 28,27.28.
- (20) אֱלֹהִים adds עַל שְׁנֵי כְּבָשִׂים, which is ungrammatical in the present connection. The words are a gloss, added after the meaning of אֶתֶם had been obscured by the 45 insertions in vv. 18.19.
- 24 (11) אֱלֹהִים את השם, for את יהוה. את השם the name, used absolutely for יהוה, is not, however, found elsewhere in the OT., being a post-Biblical expression (e. g. Mishna, *Yoma* 3,8), which came into use in an age when the Jews shrank from pronouncing the sacred name itself. Here it cannot be doubted that it has been substituted for יהוה by the scribes, for the purpose of avoiding the too flagrant blasphemy of יהוה את יהוה.

- appear to be needed: בעינו, *in its appearance*, is supported by v. 55; for the sense of עין, see also Num. 11,7. So DILLM. and KAUTZSCH.
- 9) אִלּוּ וְנָנֶע; אִלּוּ וְנָנֶע; אִלּוּ וְנָנֶע (καὶ ἀφ' ἑλένης) S. The conjunction is supported by the analogy of the other paragraphs of the chapter, which are introduced by ו; cf. v. 18, 29, 38 &c.
- 18) אִלּוּ בּוֹ בְעֵרוֹ. Although examples of the anticipation of a subst. by a pron. occur in the OT., especially in its later parts (comp., as here, after a prep., Num. 32,33; Josh. 1, 2^b (the subst. omitted by S); Jud. 21,7; Jer. 48,44; 51,56; Ez. 41,25; 42,5; 1 Ch. 4,42; 2 Ch. 26,14; Dan. 11,11), yet the idiom, except where some special emphasis is intended, is more Aramaic than Hebrew (Dan. 5,12, 10 30 &c.); and there is no apparent ground for its adoption here, especially as the ordinary בערו (alone) occurs in v. 24. It can hardly be doubted that בו is merely a corrupt transcriptional anticipation of בע in בערו.
- 14) 4) וּלְקַח, *scil.* הַלֶּקֶחַ (IBN EZRA on Gen. 48,1 (and elsewhere); QAMHI on 1 Kings 15 22,38; DRIVER on 1 Sam. 16,4). אִלּוּ S express the plural (וּלְקַח), precluding explicitly the possibility of the subject being incorrectly supposed to be הַבָּרֶן.
- 5) וּשְׁחַט, *scil.* הַשְּׁחָט. אִלּוּ S וּשְׁחַטוּ S. cf. the last note.
- 13) אִלּוּ יִשְׁחָטוּ S; יִשְׁחָטוּ S; cf. 4,24,33.
- 31) אִלּוּ adds וְאֵת אֲשֶׁר תִּשְׂגֶּי; but the words are superfluous, and are doubtless a 20 mere variant of the last words of v. 30. The clause is omitted by S.
- 41) אִלּוּ. In clause ^a יִקְצַע. S S S render by the same verb in both clauses (S does not express the words הַקְצוּ אֲשֶׁר). The change of verb in the same context is not probable; nor does the usage either of Hebrew or of the cognate languages afford any support for assigning to קָצַח the meaning to *scrape*. 25 Probably y has dropped out (cf. נִשְׁקַח Amos 8,8, for נִשְׁקַח), and we should, with W. R. SMITH (*Journal of Philology*, xvi,72), read הַקְצַעוּ. The sense of *scraping* for the root קָצַע is confirmed by the subst. מְקַצְעוֹת (Is. 44,13), a *scraping* or *graving tool*; and by the Arabic قَصَاعَةٌ *fine dust*, 'partes deiecta et dispersæ ex inferiore muri parte' (FREYTAG); cf. W. R. SMITH, *l. c.*, p.71.
- 42) אִלּוּ יִקַּח וְנָחַט, which is harsh after וּלְקַח. Read with אִלּוּ וְנָחַטוּ S.
- 43) אִלּוּ הַקְצוֹת. It is true, other instances occur in which the Masorites have vocalized inf. Hif. with *hireq*, instead of the usual *pathah*; (see EWALD, *Lehrb.* § 238^d; KÖNIG, *Lehrgeb.* pp. 212 f. & 276); but the form is highly anomalous, and very insufficiently explained by KÖNIG'S suggestion that it is due to the analogy of 35 the perfect; for though, no doubt, it usually occurs after a noun, or a prep. having the nature of a noun (not ב, or כ, or ל), and so occupies a position which might readily admit of a finite verb, yet the syntax would not have actually permitted the finite verb to be employed. The motive, therefore, suggested in explanation of the anomaly is one which, though it might have 40 influenced the punctuators, is hardly one which could have operated with those who spoke Hebrew as a living language. The case, it can scarcely be doubted, is one of those in which the Masoretic punctuation does not represent an original and true tradition; and wherever the syntax does not permit the word in question to be treated as a perfect—as is the case, for 45 instance, in 14,46^b—the punctuation ה should be restored. Whether, however, הַקְצַע means *to scrape* is as doubtful here as in v. 41; אִלּוּ S S S all use the same verb by which they express יִקְצַע in v. 41; it is better, therefore, with W. R. SMITH, for הַקְצוֹת to read הַקְצַע. In clause ^a, הַלֶּקֶחַ as a perfect is, of course, an entirely admissible construction; see *c. g.* 25,48; Jer. 40,1.
- 45) אִלּוּ וְהוֹצִיא, וְהוֹצִיא, וְהוֹצִיא (καθελουσι, ἐξοισουσιν) S. Cf. v. 42^b.
- 46) הַקְצִיר. To be construed as a perfect (cf. on 14,43); see 1 S. 25,15; ψ 90,15; also (with אֲשֶׁר) Lev. 13,46; Num. 9,18 (EWALD, § 286^f).

- 6 *it, for a sweet savor unto JHWH.* The word must be either a corrupt repetition of תבואנה, or the corruption of some substantive. For examples of the latter, or form of sentence, referred to, which is very characteristic of the Priestly Code, see vv. 9^b, 13^b; Gen. 1, 27^{ab}; 6, 14^{ab}, 16^b; Ex. 12, 8^b; 25, 11^{ab}, 16^b, 19^b, 29^b; 26, 1^b, 7^b, 31^b; 27, 2^{ab}; 28, 11^b, 15^{a3, b}; 30, 1^b, 7^b; Lev. 23, 11^b, 15^b; 25, 29^b; Num. 18, 1^b—in each case, the clause cited being read in close connection with the clause immediately preceding.
- 7 3 **ו** omits the clause ואת כל ההלב אשר על הקרב; but the words are found in **א** and **ב**, as also in all parallel passages, e. g. 3, 5, 9, 14; 4, 8 &c.
- 8 15 **ו** omits the conjunction ואת האליה, as also in Ex. 29, 22. The conjunction is omitted in **א**, as in **א** 3, 9; 7, 3. The insertion of *and*, found also in **ב** 3, 9; 7, 3, appears to be due to a different view taken by some of the Scribes, viz. that the tail did not belong to the fat pieces; see GEIGER, *Urschrift*, p. 467 f.
- 10 **ו** omits the conjunction here before עליבנוי and אתיבנוי, but it is found in **א** Ex. 29, 21, and is supported by **א** 6³ and some Heb. Codices. The anointing of Aaron's sons, enjoined in Ex. 28, 41; 29, 21; 40, 15 *cf.* Lev. 7, 36; 10, 7, is not narrated in Lev. 8 in the place in which it would be naturally expected viz. after v. 24 (which corresponds to Ex. 29, 20; hence the sprinkling described in v. 30 appears to have been understood as referring to it. But Aaron himself had been already anointed (v. 12); hence it was supposed that on this occasion the oil could have been sprinkled only upon his garments, and the conjunction after *Jahwa* was accordingly twice omitted.
- 11 31 **ו** omits צייתו; but צייתי occurs again in v. 35; 10, 13; and is supported by **ב** (אנני; צייתו) § and **ד**.
- 9 4 **ו** omits נרצה; but a perf. does not suit the context; it is better, therefore, to read, with DILLM. and KAUTZSCH, the partic. נרצה.
- 11 21 **ו** omits כאשר צוה יהוה את משה **א**; cf. v. 10; 8, 9, 17, 21 &c.
- 12 22 **ו** omits כיחיליך.
- 10 10 **ו** omits ולהבדיל occasions great difficulty, in whatever way it is explained. The rendering *and that ye may distinguish* &c. (*cf.* RV.) is unsuitable; for the exercise of the duties referred to in vv. 10, 11 would naturally not be confined to the times when the priests entered the sanctuary (v. 9), and the rendering *and ye shall distinguish. . . and teach* &c. which disconnects vv. 10, 11 from v. 9, though grammatically possible (EWALD, *Lehrbuch*, § 351^c; DRIVER, *Textbook*, § 266), in a context such as the present is forced and artificial. It seems either that words have been omitted between v. 9 and v. 10, or that passages from two or separate sources have been somewhat loosely united by the Redactor.
- 11 19 **ו** omits הויטב, against all analogy *cf.* הויטב Hag. 2, 13; הויטב Job § 11 &c. For suggested explanations see STADE, p. 132; BOTCHER, I, pp. 266, 267.
- 11 18 In **א** ואת השלך comes between היום and הנישף v. 17, thus separating two kinds of owls. The order adopted in the text agrees with Deut. 14, 17.
- 12 19 **ו** omits ואת, doubtlessly a scribal error. A conjunction is found in Deut. 14, 17, also in **א** 6³.
- 13 21 **ו** omits לא.
- 14 43 **ו** omits ונקמתם **א**; ונקמתם.
- 13 5 **ו** omits בעיניו *in his eyes, i. e. in his opinion*; so, too, v. 37. Such a construction of the priests' observation is not found elsewhere in the chapter, and does not

- 4 with those of the parallel provision in v. 13f., it is difficult to think that this can be the case. A scribe, it seems, must have written in error **א** for **י**, under the impression that a new case was being introduced; though it is singular that the same mistake should have been made by him twice. **⊕** renders both times $\kappa\alpha\iota \tau\alpha\upsilon\theta\theta\eta\sigma\theta\eta\ \alpha\upsilon\tau\acute{\omega}$, exactly as v. 14. This might seem to point to **יְנוּרַע** (KAUTZSCH) 5 or **יְנוּרָעָה**, as the original reading; but the change from **נ** to **ה** is not a probable one; and the translators may not have distinguished carefully between Nif'al and Hof'al. The **י** in the Hof. is irregular; cf. KÖNIG, I, pp. 427-586.
- 24 **אִשְׁחַט אֱלֹהִים**. For **יִשְׁחַטוּ**, cf. 7, 2, also **אֱלֹהִים** and **⊕ σφάττουσι**. The subject is different from that of **וַשְׁחַט**. Cf. v. 33, and 14, 13. It is, however, difficult, in such cases, 10 to feel assured what the original reading actually was; the *implicit* subject of **יִשְׁחַט** may have been supplied instinctively by the Hebrew reader (cf. v. 15), or **יִשְׁחַט** itself may even have been meant as a plural, the final consonant not being expressed in writing (comp. the passages cited by DRIVER, *Notes on the Hebrew Text of Samuel*, pp. lxiii. lxiv). 15
- 127 **אֱלֹהִים מִמְצוֹת אֱלֹהִים**; **מִכְלִי־מְצוֹת אֱלֹהִים**; cf. vv. 2. 13. 22.
- 128 **אֱלֹהִים הַזֶּה**. See the note on v. 23.
אֱלֹהִים אֲשֶׁר הִטָּא (without **עליה**); **אֱלֹהִים עליה** (cf. v. 14); **⊕ ἐν αὐτῇ** may express either **עליה** (cf. v. 14) or **בה** (cf. v. 23).
- (29) **אֱלֹהִים בְּמִקְוֹם אֲתֵּהוּלָה**, but the full phrase **יִשְׁחַטוּ אֲתֵּהוּלָה** is found in **אֱלֹהִים** 20 and **⊕ ἐν τῷ τόπῳ οὐ σφάττουσι τὰ ὀλοκαυτώματα**; and is supported by vv. 24. 33; 7, 2.
- 311 **הַזֶּה**. This must be understood as referring back to c. 3, and might be defended by comparison with vv. 20. 21, where a previous case is referred to (notice **הַרְאִשׁוּן** v. 21). But the imperf. **יִזְכֵּר**, which occurs in v. 35, is more natural; 25 cf. v. 10 **יִזְכֵּר**. A present tense is found in **⊕** (**περιαρπείτα**); **אֱלֹהִים יִזְכֵּר**.
- 133 **אֱלֹהִים יִשְׁחַטוּ אֱלֹהִים**. Cf. note on v. 24.
- 5 (2) **אֱלֹהִים טָמֵא**, apparently by a *lapsus calami*. For **יָרַע** (KAUTZSCH), cf. vv. 3^b. 4^b.
 (5) **אֱלֹהִים** omits **הַטָּמֵא**; **⊕ τῆν ἀμαρτίαν**. The suffix in **עליה** might, no doubt, be 30 understood in a neuter sense; but the addition of **אֵת הַטָּמֵא** is favored by analogy; for **עליה**, cf. 4, 14, and the note on 4, 28.
- (6) **אֱלֹהִים** omits the clause **אֲשֶׁר הִטָּא וּנְכַח לּוֹ**, but it is found in **אֱלֹהִים** and **⊕**; see also v. 10; 4, 35.
- 17 **אֱלֹהִים יִזְכֵּר נַפְשׁ כִּי וְאֵם כִּי**, undoubtedly a conflate reading; for the combination **אֵם כִּי** 35 is no analogy in the OT.; and Prov. 27, 24, appealed to by DILLM., does not authorize the simple sense of *give, oder aber*, for **אֵם כִּי**. A copyist, not observing that **כִּי** was about to follow, wrote in error **אֵם כִּי**, supposing that the fresh case would be so introduced (cf. vv. 7. 11); for **יִזְכֵּר נַפְשׁ כִּי** see 4, 2; 5, 1. 15; 7, 21.
- 24 **אֱלֹהִים** against analogy, the apparently plural form being not really explained 40 by the ostensible parallels, cited by EWALD, § 259^b. **אֱלֹהִים** and many Heb. MSS. (v. DE ROSSI) read **תָּו**, not **תָּו**.
- 6 8 **אֱלֹהִים** but **הַמִּזְבֵּחַ**; but **הַמִּזְבֵּחַ** occurs 5, 12; 7, 5. 31, and often; so **אֱלֹהִים** here.
 10 For **אֱלֹהִים מִן מִצְרַיִם** **אֱלֹהִים** gives **מִן מִצְרַיִם יְהוָה**; **⊕ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου**. The first person 45 is unusual in these laws, but agrees with **נִתְּיָי**; cf. also 7, 34, and Num. 28, 2.
- 14 **אֱלֹהִים** an inexplicable **ἀναξ ἐληκμένον**, of which not even any plausible derivation can be proposed (see suggestions in DILLM.). MERX, on the strength of **⊕ σὺ σπῆσαι**, proposed **תִּשְׁבֹּר**; but this, though it would yield a suitable sense (*thou shalt break it*) can hardly be right; the two verbs **תִּשְׁבֹּר... תִּקְרִיב** 50 standing as they do, **ἀσυνδέτως**, would produce a very lame sentence, and the rhythm requires imperatively that the verb shall not precede, but *follow* **מִנְחָה פְתִיחַ**,—*as the... of a meal-offering consisting of pieces (2,6) shalt thou offer*

Critical Notes on Leviticus

- 1 2 אֱלֹהִים קָרְבְּנֵיכֶם, but the plural קָרְבְּנֵיכֶם is supported by אֱלֹהִים and Ἐ τὰ δῶρα ὑμῶν; cf. also 7, 38.
- 7 אֱלֹהִים הִפְתָּן. For הִבְהִינִים, see vv. 5. 8. 11 &c., also אֱלֹהִים and Ἐ οἱ ἱερείς. So DILLMANN, and KAUTZSCH (in *Die Heilige Schrift des Alten Testaments*).
- 8 אֱלֹהִים אֶת הָרֹאשׁ אֱלֹהִים. אֶת הָרֹאשׁ אֱלֹהִים express 1. The head and the suet are reckoned separately from the נתחים (8, 20); and the conjunction expresses this distinctly.
- 12 אֱלֹהִים וְנִתְחָ אֹתוֹ וְעֵרֶךְ הִבְהִין אֹתָם אֱלֹהִים וְנִתְחָ אֹתוֹ וְעֵרֶךְ הִבְהִין אֹתָם cannot, however, well be the continuation of אֹתוֹ and, as remarked on v. 8, the head and the suet are reckoned as distinct from the נתחים. Transpose with KAUTZSCH (*l. c.*) עֵרֶךְ 10 וְנִתְחָ אֹתוֹ וְעֵרֶךְ הִבְהִין אֹתָם וְנִתְחָ אֹתוֹ וְעֵרֶךְ הִבְהִין אֹתָם, as 14, 6.
- 13 אֱלֹהִים. So throughout the Book (in the K²thib), for both the masc. and the fem., except 11, 39; 13, 10. 21; 16, 31; 20, 17; 21, 9 (where the form הִיא occurs). The epicene הִוא, which, as is well known, is in אֱלֹהִים confined to the Pentateuch,* is proved by the testimony of the cognate languages and the evidence of In- 15 scriptions, to be no archaism (as used generally to be supposed), and indeed no original element in the text of the Pentateuch. The fact that Aramaic, Arabic, Ethiopic, and Assyrian, all possess a feminine with י, is proof that the distinction between the two genders must have existed already in the original language spoken by the Semitic nations, when they lived together in a common home, and 20 that Hebrew consequently, even in its earliest stage, must have possessed a feminine *hi'* (cf. WRIGHT, *Comparative Grammar of the Semitic Languages*, pp. 103-5). In Phœnician, Moabitish, and old Aramaic Inscriptions, the pron. of the third person is written regularly הִיא, which, as the evidence of the cognate languages, just referred to, shows, must have been pronounced *hu'* or *hi'*, accord- 25 ing as the masc. or fem. gender was required by the context. Thus, in Phœnician, we find מֶלֶךְ צִדְקָה הִיא (*i. c.* הִיא) *he was a just king* (*Corpus Inscriptionum Semiticarum*, I, 1, 1, 9), מְלֹאכְתָּהּ הִיא (*i. c.* הִיא) *that work* (ib. 1, 13), אִישׁ אֶדְרָם הִיא (*i. c.* הִיא) *that man* (3, 10), מְמַלְכַתָּהּ הִיא (*i. c.* הִיא) *that kingdom* (3, 11), הִיא הַמְּמַלְכַתָּהּ הִיא (*i. c.* הִיא) *which is the year ...* (93, 2; so 94, 2), הִיא הַלֶּחֶם (167^b, 4), הִיא כִּי תֵעָבֵר עֲשֶׂתֶרֶת הָרְבֵרֵב הִיא (*i. c.* הִיא) 30 *Inscr. of Tabnith, line 6: Revue archéologique '87, X, p. 2*); in Moabitish, Mesha', line 6: וַיֹּאמֶר נָם הִיא; line 27: כִּי הִרַס הִיא *for it was pulled down*; in the

* It is also found occasionally in the MS. of A. D. 916, with the superlinear punctuation, now at St. Petersburg, containing the Latter Prophets; see the passages cited in the *Adnotationes Criticæ* in STRACK'S fac-simile, p. 026 (on Ez. 30, 18).

- 27 עליו יקם לוי: ואם לא יגאל את השדה ואם מכר את השדה לא יגאל
 עורו: וזהו השדה בעצמו כיכל קדש ליהוה כשדה החרם לכהן תהיה אחותו:
 28 ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחותו יקדיש ליהוה: וחשב לו הכהן
 את שבת ערובך עד שנת היובל ונתן את ערובך ביום ההוא קדש ליהוה: בשנת
 29 היובל ישום השדה לאשר קנהו מאתו ולאשר לו אחות הארץ: וכל ערובך יהיה
 בשקל הקדש עשרים גרה יהיה השקל:
 אך בכור אשר יבכר ליהוה בבחמה לא יקדיש איש אתו אם שור אם
 30 שנה ליהוה הא: ואם בבחמה הטמאה ופרה בערובך ויסף חמשתו עליו ואם לא
 יגאל וימכר בערובך:
 אך כל חרם אשר יתרם איש ליהוה מכל אשר לו מאדם ובהמה ומשדה
 31 אחותו לא ימכר ולא יגאל כל חרם קדש קדשים הא ליהוה: כל חרם אשר
 יתרם מן האדם לא יפדה מות יומת:
 וכל מעשר הארץ מורע הארץ מפרי העין ליהוה הא קדש ליהוה: ואם
 32 גאל יגאל איש ממעשרו חמשתו יסף עליו: וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר
 תחת השבט העשירי יהיה קדש ליהוה: לא יבקר בין טוב לרע ולא ימורנו
 33 ואם חסד ימורנו וזהו הא ותמורתו יהיה קדש לא יגאל:
 אלה המצות אשר צוה יהוה את משה אל בני ישראל בהר סיני:

- תאכלו; והשמדתי את במתיכם והכרתי את חמניכם ונתתי את פגריכם על 26 ל
פגרי גלוליכם ונעלה נפש אחכם: ונתתי את עריכם חרבה והשמותי את 31
מקדשיכם ולא ארית ברית נוחכם: והשמתי אני את הארץ ושמומו עליה איביכם 32
הישראלים בה: ואתכם אורה בגוים והיריקתי אחריכם חרב והיתה ארצכם שממה 33
ועריכם יהיו חרבה: או תרצה הארץ את שבתתיה כל ימי השמה ואתם בארץ 34 5
איביכם אז תשבת הארץ והרצת את שבתתיה: כל ימי השמה תשבת את 35
אשר לא שבתה בשבתתיכם בשבתכם עליה: והגשאים בכם והבאתי מוך 36
בלבכם בארצת איביהם ודרך אתם קול עלה נהף וגסו מנסת חרב ונפלו ואין 37
דרך: וכשלו איש באחיו כמפני חרב ודרך אין ולא תהיה לכם תקומה לפני 37
איביכם: ואברתם בגוים ואתם ארץ איביכם: והגשאים בכם יפוקו בעונם 38 10
בארצת איביכם ואף בעונות אבתם אתם ימקו:
והתודו את עונם ואת עון אבתם במעלם אשר מעלו בי ואף אשר הלכו 11
עמו בקרי: אף אני אלך עמם בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או אז יפגע 41
לבכם הערל וזו ירצו את עונם: וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק 42
ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר: והארץ מעוב מהם ותריץ את 43 15
שבתתיה בהשמה מהם והם ירצו את עונם יען וביען במשפטי מאסו ואת חקתי
נעלה נפשם: ואף גם יבואת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא נעלתים 44
לכלתם להפר בריתי אתם כי אני יהוה אלהיהם: וזכרתי להם ברית ראשנים אשר 45
הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יהוה:
אלה החקים והמשפטים והתורת אשר נתן יהוה בינו ובין בני ישראל בהר 20
סיני ביד משה:

- וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש כי 27,2 8
יפלא נדר בערכך נפשת ליהוה: והיה ערכך הזכר מבן עשרים שנה ועד בן 25
ששים שנה והיה ערכך חמשים שקל כסף בשקל הקדש: ואם נקבה הא והיה 4
ערכך שלשים שקל: ואם מבן חמש שנים ועד בן עשרים שנה והיה ערכך הזכר 5
עשרים שקלים ולנקבה עשרת שקלים: ואם מבן חדש ועד בן חמש שנים והיה 6
ערכך הזכר חמשה שקלים כסף ולנקבה ערכך שלשת שקלים כסף: ואם מבן 7
ששים שנה ומעלה אם זכר והיה ערכך חמשה עשר שקל ולנקבה עשרה 30
שקלים: ואם מוך הא מערכך והעמידו לפני הכהן והעריך אותו הכהן על פי 8
אשר תשיג יד הנדר יעריכנו הכהן:
ואם בהמה אשר יקריבו ממנה קרבן ליהוה כל אשר יתן ממנו ליהוה יהיה 9
קדש: לא יחליפנו ולא ימיר אתו טוב ברע או רע בטוב ואם המד ימיר בהמה 10
בבהמה והיה הא ותמורתו יהיה קדש: ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו 35
ממנה קרבן ליהוה והעמיד את הבהמה לפני הכהן: והעריך הכהן אתה בין טוב 12
ובין רע כערכך הכהן כן יהיה: ואם גאל יגאלנה ויסף חמישיתו על ערכך: 13
ואיש כי יקדש את ביתו קדש ליהוה והעריכו הכהן בין טוב ובין רע כאשר 14
יעריך אותו הכהן כן יקום: ואם המקדיש יגאל את ביתו ויסף חמישית כסף ערכך 15
עליו והיה לו: 40
ואם משדה אחוזתו יקדיש איש ליהוה והיה ערכך לפי זרעו ורעו חמר שערים 16
בחמשים שקל כסף: אם משנת היבל יקדיש שדהו כערכך יקום: ואם אחר היבל 18,17
יקדיש שדהו וחשב לו הכהן את הכסף על פי השנים הנותרת עד שנת היבל
ונגרע מערכך: ואם גאל יגאל את השדה המקדיש אותו ויסף חמישית כסף ערכך 19

25 מבני התישבים הנרים עמכם מהם תקנו וממשפחתם אשר עמכם אשר הולידו בארצכם והיו לכם לאחיה: והתנהלתם אתם לבניכם אחריכם לרשת אחזה לעלם בהם תעבדו ופאחויכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרך:

וכי תשגו יד גר ותושב עמך ופך אחיך עמו ונמכר לגר ולי-תושב עמך או לעקר משפחת גר: אחרי נמכר גאלה תהיה לו אחד מאחיו ונאלנו: או דדו או בן דדו ונאלנו או משאר בשרו ממשפחתו ונאלנו או השיגה ידו וננאל: ותשב עם קנהו משנת המכרו לו עד שנת היבל והיה כסף ממכרו במספר שנים כימי שכיר יהיה עמו: אם עוד רבות בשנים לפיהן ישיב גאלתו מכסף מקנתו: ואם כמעט נשאר בשנים עד שנת היבל וחשב לו כפו ישגו ישיב את גאלתי: משכיר שנה בשנה יהיה עמו לא ירדנו בפרך לעיניך: ואם לא ונאל באלה יצא משנת היבל הא ובגו עמו: כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם:

26 לא תעשו לכם אילים ופסל ומצבה לא תקימו לכם ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחות עליה כי אני יהוה אלהיכם: את שבתתי תשמרו ומקדשי תראו אני יהוה:

אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם: ונתתי נשמיכם בעת ונתנה הארץ יבולה ועין השרה יתן פרוי: והשיג לכם דיש את בציר ובציר ישיג את ורע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח בארצכם: ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחירוד והשכתי היה רעה מן הארץ וחרב לא תעבר בארצכם: וירפאתם את איביכם ונפלו לפניכם לחרב: ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה וירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב: ופניתו אליכם והפרותי אתכם והרביתי אתכם והקיפתי את בריתי אתכם: ואכלתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציאו: ונתתי משכני בתוכם ולא תגעל נפשי אתכם: והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלהים ומשכן תהיו לי לעם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מחית דם עבדים ואשבר מטת עלכם ואולך אתכם קומטיות:

ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצות האלה: ואם בחקתי תמאסו ואם את משפטי הנעל נפשכם דבלתי עשית את כל מצותי להפריכם את בריתי: אף אני אעשה זאת לכם והפקדתי עליכם בהלה את השחפת ואת הקדחת מבלות עינים ומריבת נפש וזרעתם לרוק ורעכם ואכלהו איביכם: ונתתי פני בכם ונפתם לפני איביכם ורדו בכם שנאיכם ונסתם ואין רדף אתכם: ואם עד אלה לא תשמעו לי ויספתי ליסרה אתכם שבע על המאתיכם: ושברתי את נאון עינם ונתתי את שמוכם ככרול ואת ארצכם כנחשה: ותם לרוק בחכם ולא תקן ארצכם את יבולה ועין הארץ לא יתן פרוי:

ואם תלכו עמי קרי ולא תאכו לשמע לי ויספתי עליכם מכה שבע כחמאתיכם: והשלחתי בכם את חות השרה ושכלה אתכם והכריתה את בהמתכם והמעיתה אתכם ונשמו דרביכם:

ואם באלה לא תקסרו לי והלכתם עמי קרי: והלכתי אף אני עמכם בקרי וחכיתי אתכם גם אני שבע על המאתיכם: והבאתי עליכם חרב נקמת נקם ברית ומאספתם אל קייכם ושלחתי דבר בתוכם ונתתם בוד אייב: בשכרו לכם משה לחם ואמו עשר נשים לחמכם בתנור אחד והשיבו לחמכם במשקל ואכלתם ולא תסבקי:

ואם בואת לא תשמעו לי והלכתם עמי בקרי: והלכתי עמכם בחמת קרי ויסחתי אתכם אף אני שבע על המאתיכם: ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם

- שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הנגרים עמך: 25
 ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכל:
 7
 וספרת לך שבע שבתות שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתות
 8
 השנים תשע וארבעים שנה: והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש
 9
 ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם: וקדשתם את שנת התמישים שנה וקראתם
 5
 דרוור בארץ לכל ישיבה יובל הא תהיה לכם ושבתם איש אל אחותו ואיש אל
 משפחתו תשובו: יובל הא^א תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את ספיחיה ולא
 11
 תבצרו את נוריה: כי יובל הא קדש תהיה לכם מן השרדה תאכלו את תבואתה: 12
 בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחותו: וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה
 14-13
 מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו: במספר שנים אחר היובל תקנה מאת עמיתך
 10
 במספר שני תבואת ימכר לך: לפי רב השנים תרבה מקנתו ולפי מעט השנים
 16
 תמעיט מקנתו כי מספר תבואת הא מכר לך: ולא תונו איש את עמיתו ויוראת
 17
 מאלהיך כי אני יהוה אלהיכם: ועשיתם את חקתי ואת משפטי תשמרו ועשיתם
 18
 אתם וישבתם על הארץ לבטח: ונתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע וישבתם
 19
 לבטח עליה: 15
 וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעת הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו: כ
 וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים: וזרעתם
 22-21
 את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עד השנה התשיעת עד בוא
 תבואתה תאכלו ישן:
 20
 והארץ לא תמכר לצמיתת כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדי: ובכל
 24-23
 ארץ אחותכם גאלה תתנו לארץ:
 כי ימוך אחיך ומכר מאחותו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר אחיו: כח
 ואיש כי לא יהיה לו גאל והשיגה ידו ומצא כדי גאלתו: וחשב את שני ממכרו
 27-26
 והשיב את העדף לאיש אשר מכר לו ושב לאחותו: ואם לא מצאה ידו די השב
 28
 לו והיה ממכרו ביד הקנה אתו עד שנת היובל ויצא ביובל ושב לאחותו:
 25
 ואיש כי ימכר בית מושב עיר חומה והיתה גאלתו עד תם שנת ממכרו
 29
 ימים תהיה גאלתו: ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם הבית אשר ל
 בעיר אשר ל^א: חמה לצמיתת לקנה אתו לדרתיו לא יצא ביובל: ובתי החצירים
 31
 אשר אין להם חמה סביב על שדה הארץ יחשב גאלה תהיה לו וביובל יצא:
 וערי הלויים מבתי ערי אחותם גאלת עולם תהיה ללויים: ואשר -לא- יגאל מן
 33-32
 הלויים ויצא ממכר בית ועיר אחותו ביובל כי בתי ערי הלויים הא אחותם בתוך
 בני ישראל: ושדה מגרש עריהם לא ימכר כי אחות עולם הא להם:
 34
 וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחוקת ב^ב וחי עמך: אל תקח מאתו נשך לה.
 36
 ותרבית ויראת מאלהיך יח^ח: אחיך עמך: את כספך לא תתן לו בנשך ובמרבית
 37
 לא תתן אכלך: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם
 35
 את ארץ כנען להיות לכם לאלהים:
 וכי ימוך אחיך עמך ונמכר לך לא תעבד בו עבדת עבד: כשכיר כתושב
 39-38
 יהיה עמך עד שנת היובל יעבד עמך: ויצא מעמך הא ובניו עמו ושב אל
 41
 משפחתו ואל אחות אבתיו ישוב: כי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ
 42
 מצרים לא ימכרו ממכרת עבד: לא תרדה בו בפרך ויראת מאלהיך: ועבדך
 40-43
 ואמתך אשר יהיו לך מאת הגוים אשר סביבתיכם מהם תקנו עבד ואמה: וגם מה
 44

(א) 25,11 שנת החמישים שנה

(ב) 25,11 גר ותושב

23 אלה מועדי יהוה אשר תקראו אתם מקראי קדש להקריב אשה ליהוה עלה
 ומונחה זבח ונסכים דבר יום ביומו מלבד שבת יהוה ומלבד מתנותיכם ומלבד
 כל גזריכם ומלבד כל נדבותיכם אשר נתנו ליהוה:
 אך בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספתם את תבואת הארץ תחנו את
 חג יהוה שבעת ימים ביום הראשון שבתון וכיום השמיני שבתון; ולקחתם לכם
 ביום הראשון פרי עץ הדוד כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל ושמחתם
 לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים; וחגתם אותו חג ליהוה שבעת ימים בשנה
 חקת עולם לדורותיכם בחדש השביעי תחנו אותו; בספת תשבו שבעת ימים כל
 האזרח בישראל ישבו בספת; למען ידעו הדתים כי כסבות הושבתו את בני
 ישראל בחוצאי אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם; וידבר משה את מעדי
 יהוה אל בני ישראל:

24 וידבר יהוה אל משה לאמר: זו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית וך
 כזית לבשר להעלות נר תמיד; מחוץ לפרכת העדת באהל מועד יערך אתו
 אהרן מערב עד בקר לפני יהוה יהוה תמיד חקת עולם לדורותיכם; על המנרה הטהרה
 יערך את הנרות לפני יהוה תמיד:
 ולקחת סלת ואפית אתה עשרה חלות שני עשרונים יהוה החלה
 האחת; ושפת אותם שנים מערכות שש המערכת על השלחן הטהר לפני יהוה;
 ונתת על המערכת לבנה זכה והיתה ללחם לאוכרה אשה ליהוה; ביום השבת
 ביום השפת יערבני לפני יהוה תמיד מאת בני ישראל ברית עולם; והיתה לאהרן
 ולבניו ואכלוהו במקום קדש כי קדש קדשים הוא לו מאש יהוה חק עולם:

ויצא בן אשה ישראלית והא בן איש מצרי בתוך בני ישראל ויגזו במחנה
 בן הישראלית ואיש הישראלי; ויקב בן האשה הישראלית את יהוה ויקלל
 ודיבאר אתו אל משה ושם אמו ישלמית בת דברי למטה דן; ויגזוהו במשפט
 לפרש להם על פי יהוה:
 וידבר יהוה אל משה לאמר: הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה וסמכו כל
 השמיעים את ידיהם על ראשו ורגמו אתו כל העדה; ואל בני ישראל תדבר לאמר
 איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו; ונקב שם יהוה מות יומת ורגמו בו
 כל העדה כגר בארץ בנקבו שם יהוה; וימת: ואיש כי יבה כל נפש אדם מות
 יומת; ומכה נפש בהמה ישלמנה נפש תחת נפש; ואיש כי יתן טום בעמיתו
 ב כאשר עשה בו יעשה לו; שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן
 טום באדם כן יתן בו; ומכה בחמה ישלמנה ומכה אדם יומת; משפט אחד
 יהוה לכם כגר בארץ יהוה כי אני יהוה אלהיכם;
 וידבר משה אל בני ישראל ויציאו את המקלל אל מחוץ למחנה ורגמו אותו
 אכן ובני ישראל עשו כאשר צוה יהוה את משה:

25 וידבר יהוה אל משה בחד סיני לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת להם
 כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה: שש שנים
 תורע שדך שש שנים תוסר כרמך ואספת את תבואתה; וכשנה השביעית שבת
 שבתון יהוה לארץ שבת ליהוה שדך לא תורע וכרמך לא תוסר; את ספיה
 קצוץ לא תקצור ואת ענבי נזרדך לא תכער שנת שבתון יהוה לארץ; והיתה

- 23.3 אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו שבת הא ליהוה בכל מושבתיכם:
4. אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם: בחדש הראשון 4.4
5 בארבעה עשר לחדש בין הערבים פסח ליהוה: ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות ליהוה שבעת ימים מצות תאכלו: ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם 7 כל מלאכת עבדה לא תעשו: והקרבתם אשה ליהוה שבעת ימים ביום השביעי 8 מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו:
9. וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו 9.1
10 אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן: והניף את העמר לפני יהוה לרצונכם ממחרת השבת יניפנו הכהן: ועשיתם 12.11 ביום הניפכם את העמר כבש תמים בן שנתו לעלה ליהוה: ומנחתו שני עשרונים 13 סלת כלולה בשמן אשה ליהוה ריח ניחח ונסכו: יין רביעת ההין: ולחם וקלי: 14 וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את קרבן אלהיכם חקת עולם לדרתיכם בכל מושבתיכם: 15
- 16 וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שפחות 16 תמימת תהיינה: עד ממחרת השבת השביעת תספרו המשים יום והקרבתם מנחה 17 חדשה ליהוה: ממושבתיכם תביאו לחם תנופה שתים שני עשרונים סלת תהיינה 17 חמין תאפיננה בכורים ליהוה: והקרבתם על הלחם: אשה ריח ניחח ליהוה: ושני 18 כבשים בני שנה לזבח שלמים: והניף הכהן אתם על לחם הבכרים תנופה לפני יהוה: קדש יהיו ליהוה לכהן: וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה לכם כל 21 מלאכת עבדה לא תעשו חקת עולם בכל מושבתיכם לדרתיכם:
- 22 ובקצורכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שורך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזוב אתם אני יהוה אלהיכם: 22
23. וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי 23.23
24 באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש: כל מלאכת עבדה לא תעשו והקרבתם אשה ליהוה: 24
- 25 וידבר יהוה אל משה לאמר: אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפרים 25.26
27 הא מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה: וכל 28 מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כפרים הוא לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם: כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה: וכל 29 הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם היום הזה והאבדתי את הנפש ההא מקרב עמה: כל מלאכה לא תעשו חקת עולם לדרתיכם בכל מושבתיכם: שבת שבתון 30.31
32 הא לכם ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב מערב עד ערב תשבתו שפתיכם: 35
33. וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום 34.33
34 לחדש השביעי הזה חג הסופות שבעת ימים ליהוה: ביום הראשון מקרא קדש 34
35 כל מלאכת עבדה לא תעשו: שבעת ימים תקריבו אשה ליהוה ביום השמיני 36 מקרא קדש יהיה לכם והקרבתם אשה ליהוה עצרת הא כל מלאכת עבדה לא תעשו:
- 423—
- (*) 23.18 שבעת כבשים תמימים בני שנה ופר בן בקר אחד ואילם שנים יהיו עלה ליהוה ומנחתם ונסכיחם
- (8) 19 ועשיתם שיער עוים אחד לחטאת
- (7) 23.2 על שני כבשים

21:18 יהיה בו מים לא יקרב להקריב לחם אלהיו: כי כל איש אשר בו מים לא
 19 יקרב איש עזר או פסה או תרם או שרוע: או איש אשר יהיה בו עבר רגל או
 20 עבר יד: או נבן או דק או תבלל בעינו או נרב או ילפת או מרוח אשך: כל
 איש אשר בו מים מורע אהרן הכהן לא יגש להקריב את איש יהוה מום בו
 21 את לחם אלהיו לא יגש להקריב: לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל: 5
 22 אך אל הפרכת לא יבא ואל המזבח לא יגש כי מים בו ולא יחלל את מקדשי
 23 כי אני יהוה מקדשם: וידבר משה אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל:

22:18 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו ויגורו מקדשי בני ישראל
 19 ולא יחללו את שם קדשי אשר הם מקדשים לי אני יהוה:
 20 אמר אלהם לדרתיהם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר
 21 יקדשו בני ישראל ליהוה וממאתו עליו ונכרתה הנפש ההיא מלפני אני יהוה: איש
 איש מורע אהרן והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בכל
 22 טמא נפש או איש אשר תפא ממנו שכבת זרע: או איש אשר יגע בכל שרץ
 23 אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל טמאתו: נפש אשר תגע בו 15
 24 ומטמא עד הערב ולא יאכל מן הקדשים כי אם רחין בשרו במים: ובא השמש
 25 וטהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא: נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה
 26 בה אני יהוה: ושמרו את משמרתי ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחללו
 אני יהוה מקדשם:
 27 וכל זר לא יאכל קדש תושב כהן ושכיר לא יאכל קדש: וכהן כי יקנה
 28 נפש קנין כסף הוא יאכל בו ויליד- ביתו הם יאכלו בלחמו: ובת כהן כי
 29 תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל: ובת כהן כי תהיה אלמנה
 30 וזרושה זרוע אין לה ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל וכל זר
 31 לא יאכל בו: ואיש כי יאכל קדש בשגגה ויסף חמשתו עליו ונתן לכהן את
 32 הקדש: ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו ליהוה: והשיאו אותם
 עין אשמה באכלם את קדשיהם כי אני יהוה מקדשם:
 23:1 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל
 ואמרת אלהם איש איש מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר יקריב קרבנו
 2 לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו ליהוה לעלה: לרצנכם תמים וזכר בבקר
 3 כחשבים ובעינים: כל אשר בו מים לא תקריבו כי לא לרצון יהיה לכם: ואיש
 4 כי יקריב וכה שלמים ליהוה לפלא נדר או לנדבה בבקר או בצאן תמים יהיה
 5 לרצון כל מום לא יהיה בו: עזרת או שבור או חרוץ או יבלת או נרב או
 6 ילפת לא תקריבו אלה ליהוה ואשה לא תתנו מהם על המזבח ליהוה: ושור ושה
 7 שרוע וקלוש נדבה תעשה אתו ולגדר לא ירצה: ומעוך וכתות ונתוק וכרות לא
 8 תקריבו ליהוה ובארצכם לא תעשו: ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם אלהיכם
 9 מכל אלה כי משחתם בהם מום כם לא ירצו לכם:
 10 וידבר יהוה אל משה לאמר: שור או כשב או עז כי יגלד והיה שבעת ימים
 11 תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה: ושור או שה אתו
 12 זאת בני לא תשחמו ביום אחד: וכי תובחו וזב תודה ליהוה לרצנכם תובחו:
 13 ביום ההוא יאכל לא תותירו ממנו עד בקר אני יהוה: ושמרתם מצותי ועשיתם
 14 אתם אני יהוה: ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יהוה
 15 מקדשכם: המציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה:

23:18 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם סועדי יהוה

- יקלל את אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו קלל דמיו בו: ואיש אשר ינאף 20,
 את אשת רעהו מות יומת הנאף והנאפת: ואיש אשר ישכב את אשת אביו 11
 ערות אביו גלה מות יומתו שניהם דמיהם כם: ואיש אשר ישכב את כלתו מות 12
 יומתו שניהם תבל עשו דמיהם כם: ואיש אשר ישכב את זכר משכבי אשה 13
 תועבה עשו שניהם מות יומתו דמיהם כם: ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה 14
 זמה הא באש ישרפו אותו ואתהן ולא תהיה זמה בתוכם: ואיש אשר יתן 15
 שכבתו בבהמה מות יומת ואת הבהמה תהרגו: ואשה אשר תקרב אל כל בהמה 16
 לרבעה יתה: והרגת את האשה ואת הבהמה מות יומתו דמיהם כם: ואיש 17
 אשר יקח את אחתו בת אביו או בת אמו וראה את ערותה והא תראה את 18
 ערותו חסד הא ונכרתו לעיני בני עמם ערות אחתו גלה עונו ישא: ואיש אשר 19
 ישכב את אשה דוה וזלה את ערותה את מקרה הערה והא גלתה את מקור 20
 דמיה ונכרתו שניהם מקרב עמם: וערות אחות אמך ואחות אביך לא תגלה 21
 כי את שארו הערה עונם ישאו: ואיש אשר ישכב את דדתו ערות דדו גלה 22
 חמאם ישאו עריריים ימתו: ואיש אשר יקח את אשת אהיו נדה הא ערות אהיו 23
 גלה עריריים יהיו: 24
 ושמרתם את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם ולא תקיאו אתכם 25
 הארץ אשר אני מביא אתכם שמה לשבת בה: ולא תלכו בחקת הגויים- אשר 26
 אני משלה מפניכם כי את כל אלה עשו ואקץ כם: ואמר לכם אתם תירשו את 27
 ארמתם ואני אהננה לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש אני יהוה אלהיכם 28
 אשר הבדלתי אתכם מן העמים: והבדלתם בין הבהמה הטהרה לטמאה ובין 29
 העוף הטמא לטהר ולא תשקצו את נפשתיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש 30
 האדמה אשר הבדלתי לכם -למַאָא-: והייתם לי קדשים כי קדוש אני יהוה 31
 ואבדל אתכם מן העמים להיות לי: 32
 ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעני מות יומתו באבן ירגמו אתם 33
 דמיהם כם: 34

- 21,1 ויאמר יהוה אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא 21,1
 יטָאָא בעמיו: כי אם לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: 2
 ולאחותו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטָאָא: לא יטָאָא . . . 3
 בעמיו להחלו: לא יקרחו: קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא 4
 ישרטו שרמט: קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את אשי 5
 יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש: אשה זנה וחללה לא יקח: ואשה 6
 גרושה מאישה לא יקח: כי קדש הא לאלהיו: וקדשתו כי את לחם אלהיו הא 7
 מקריב קדש יהיה לך כי קדוש אני יהוה מקדש-ם: ובת איש כהן כי תחל 8
 לזנות את אביה הא מחללת באש תשרף: 9
 והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש 10
 את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם: ועל כל נפש- מת לא 11
 יבא לבויו ולאמו לא יטָאָא: ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו 12
 כי נזר שמן משחת אלהיו עליו אני יהוה: והא אשה בבתוליה יקח: אלמנה 13
 וגרושה וחללה -ו-זנה את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה: ולא 14
 יחלל ורעו בעמיו כי אני יהוה מקדשו: 15
 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן לאמר איש מורעך לדרתם אשר 16

- 19 וְהִנֵּחַ עַד יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בֹאשׁ יִשְׂרָאֵל: וְאִם הֶאֱכַל יֹאכֵל בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי מִגּוֹל הָאֵל
 לֹא יִדְעָה: וְאִכְלוּ עִמּוֹ יֵשׂא כִּי אֵת קֹדֶשׁ יְהוָה חָלַל וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מֵעַמּוּהָ:
 וּבְקִרְבָּם אֵת קִצְרֵי אֲרֻצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֹתַךְ שֹׂדֵךְ לִקְצֵר וּלְקַט קִצְרֶיךָ לֹא תִלְקַט:
 וּכְסִיף לֹא תַעֲרִיל וּפְרֵשׁ מִדְּמֶךָ לֹא תִלְקַט לְעֵנִי וְלִגְרֵי תַעֲזֹב אִתָּם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 לֹא תִגְנְבוּ וְלֹא תִכְחַשׁוּ וְלֹא תִשְׁקְרוּ אִישׁ בְּעֵמִיתוֹ: וְלֹא תִשְׁבְּעוּ בִשְׁמֵי לַשֶּׁקֶר
 יִלְלֵת אֵת שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה:
 לֹא תַעֲשֶׂק אֵת רֵעֶךָ וְלֹא תִגּוֹל לֹא תִלְוֶן מַעֲלַת שָׂבִיר אֲתָךְ עַד בְּקֶרֶת:
 לֹא תִקַּח תְּרֵשׁ וּלְפָנַי עֵזֶר לֹא תִתֵּן מִכְשַׁל יוֹרֵאת מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא
 תַעֲשֶׂי עוֹל בְּמִשְׁפַּחַת לֹא תִשָּׂא פְנֵי דָל וְלֹא תִהַדֵּר פְּנֵי גְדוֹל בְּצַדֵּק תִּשְׁפַט עִמּוּתֶיךָ:
 לֹא תִלְךָ רֵבִיל בְּעֵמֶד לֹא תַעֲמֵד עַל דַּם רֵעֶךָ אֲנִי יְהוָה:
 לֹא תִשָּׂא אֵת אֱחִיךָ בְּלִבְבְּךָ הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֵת עִמּוּתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עֲלֵיו חֲטָא:
 לֹא תִקֵּם וְלֹא תִטַּר אֵת בְּנֵי עַמֶּךָ וְאֶהְבֵּת לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ אֲנִי יְהוָה:
 אֵת חֲקֵי תִשְׁמְרוּ בְּהִמַּתֶּךָ לֹא תִרְבִּיעַ כְּלָאִים שֹׂדֵךְ לֹא תוֹרַע כְּלָאִים וּכְנַד
 כְּלָאִים שִׁעְשַׁעְנוּ לֹא יַעֲלֶה עֲלֶיךָ:
 וְאִישׁ כִּי יִשְׁכַּב אֵת אִשְׁהוֹ שְׂכֵבֶת וְרַע וְהָאֵל שִׁפְחָה נִחְרַפֵּת לְאִישׁ וְיִהְיֶדְהָ לֹא
 מִדְּרַתָּה אוֹ הִפְשֵׁה לֹא נָתַן לָהּ בְּקִרְתָּה תְּחִיָּה לֹא יוֹמְתוּ כִּי לֹא הִפְשֵׁה: וְהִבִּיֵא אֵת
 אִשְׁמוֹ לַיְהוָה אֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֵיל אֲשֶׁם: וּכְפַר עֲלֵיו חֲכֹן בְּאֵיל הָאֲשֶׁם לִפְנֵי
 יְהוָה כִּי הִשְׁמָתוֹ אֲשֶׁר הִטָּא וּנְסַלֵּת לוֹ מִחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חִטָּא:
 וְכִי תִבְאוּ אֶל הָאָרֶץ וּנְטַעְתֶּם כָּל עֵץ מֵאֲכַל וְעִרְלַתֶם עֵרְלַתוֹ אֵת פְּרִיֹו שְׁלֹשׁ
 שָׁנִים יִהְיֶה לְכֶם עֵרְלָה לֹא יֹאכֵל: וּבִשְׁנַת הַרְבִּיעִית יִהְיֶה כָּל פְּרִיֹו קֹדֶשׁ הַלְלוּלִים
 לַיהוָה: וּבִשְׁנַת הַחֲמִשִּׁית תֵּאֱכָלוּ אֵת פְּרִיֹו לְהוֹסִיף לְכֶם תְּבוּאוֹתוֹ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 לֹא תֵאֱכָלוּ עַל הָרֵם לֹא תִגְחַשׁוּ וְלֹא תַעֲוֹנוּ:
 לֹא תִקְפוּ פֹתַת רֵאשֵׁיכֶם וְלֹא תִשְׁחִיתוּ אֵת פֹּתַת זִקְנְךָ: וְיִשְׂרָף לְנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ
 בְּבִשְׂרֻכְכֶם וּכְתַבֵּת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בְכֶם אֲנִי יְהוָה:
 אֵל תִּחַלֵּל אֵת בֵּית הַלְלוּתוֹתָהּ וְלֹא תוֹנֶה הָאָרֶץ וּמְלֵאָה הָאָרֶץ זִמָּה:
 אֵת שְׂכַתְתֵּי תִשְׁמְרוּ וּמִקְדְּשֵׁי תִירָאוּ אֲנִי יְהוָה:
 אֵל תִּפְנוּ אֵל הָאֲבֹת וְאֵל הַיְדֻעָנִים אֵל תִּבְקָשׁוּ לְטִמְאַה בְּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 מִפְּנֵי שִׁבְחָה תִקּוּם וְהִדְרַת פְּנֵי זִקְן יוֹרֵאת מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה:
 וְכִי יִגַּר אֲתָךְ גֵּר בְּאַרְצְכֶם לֹא תוֹנוּ אֹתוֹ: כְּאוֹרֵת מִכֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר
 אֲתָכֶם וְאֶהְבֵּת לוֹ כְּמוֹךָ כִּי גֵרִים הִייתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 לֹא תַעֲשֶׂי עוֹל בְּמִשְׁפַּחַת בְּמִדָּה בְּמִשְׁקָל וּבְמִשׁוֹרָה: מֵאוּנֵי צֶדֶק אֲבִנִי צֶדֶק אוֹיְפֵת
 צֶדֶק יִחוּן צֶדֶק יִהְיֶה לְכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֲתָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:
 וְשִׁמְרַתֶם אֵת כָּל חֲקֵי וְאֵת כָּל מִשְׁפָּטֵי וְעִשִׂיתֶם אִתָּם אֲנִי יְהוָה:
 20 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתֵּן מוֹרַעוֹ לְמִלֶּךְ מוֹת יוֹמַת עִם הָאָרֶץ יִרְמֶנָהּ בְּאֶבֶן:
 וְאֲנִי אֲתָן אֵת פְּנֵי בְּאִישׁ הַהֵא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקִּרְבֵּי עַמּוֹ כִּי מוֹרַעוֹ נָתַן לְמִלֶּךְ
 לְמַעַן מִטָּא אֵת מִקְדְּשֵׁי וּלְחַלֵּל אֵת שֵׁם קֹדֶשׁ: וְאִם הֶעֱלֵם יַעֲלִימוּ עִם הָאָרֶץ אֵת
 עֲוֹנוֹתָם מִן הָאִישׁ הַהֵא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִדְּמֵי מוֹרַעוֹ לְמִלֶּךְ לְבִלְתִּי חֲמִית אֹתוֹ: וּשְׁמַתִּי אֲנִי אֵת
 פְּנֵי בְּאִישׁ הַהֵא וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ וְאֵת כָּל הַזֹּנִים אַחֲרָיו לִזְנוֹת אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
 מִקִּרְבֵּי עַמּוֹ: וְהִגְפַשׁ אֲשֶׁר תִּפְנֶה אֵל הָאֲבֹת וְאֵל הַיְדֻעָנִים לִזְנוֹת אַחֲרֵיהֶם וְנִתְּנִי
 אֵת פְּנֵי בְּנֶפֶשׁ הַהֵא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקִּרְבֵּי עַמּוֹ: וְהִתְקַדַּשְׁתֶּם וְהִייתֶם קֹדְשִׁים כִּי אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 וְשִׁמְרַתֶם אֵת חֲקֵי וְעִשִׂיתֶם אִתָּם אֲנִי יְהוָה מִקְדְּשְׁכֶם: כִּי אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר

- 17,1 ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הנר בתוכם אשר יאכל כל דם ונתתי פני
 11 בנפש האכלת את הדם והכרתי אתה מקרב עמה: כי נפש הבשר בדם הוא ואני
 12 נתתי לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם כי הדם הוא בנפש יכפר: על כן אמרתי
 לבני ישראל כל נפש מזכ לא תאכל דם והגר הנר בתוכם לא יאכל דם:
 13 ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הנר בתוכם אשר יצוד ציד חיה או עוף 5
 14 אשר יאכל ושפך את דמו וכסהו בעפר: כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא ואמר
 לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו הוא כל אכליו יפרת:
 15 וכל נפש אשר תאכל נבלה וטרפה באורת ובגר וכבס בנדיו ורחץ במים 10
 16 וטמא עד הערב וטהר: ואם לא יכבס ובשרו לא ירחץ ונשא עונו:
- 18,2,4 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אני יהוה 10
 אלהיכם: כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען
 4 אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתיהם לא תלכו: את משפטי תעשו
 5 ואת חקתי תשמרו ללכת בהם אני יהוה אלהיכם: ושמרתם את חקתי ואת משפטי 15
 6 אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני יהוה:
- 7,6 איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערות אני יהוה: ערות אביך
 8 וערות אמך לא תגלה אמך לא תגלה ערותה: ערות אשת אביך לא תגלה
 9 ערות אביך הא: ערות אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית או מולדת
 10 חוץ לא תגלה ערות: ערות בת בנך או בת בתך לא תגלה ערותן כי ערותך
 11 הנה: ערות בת אשת אביך מולדת אביך אחותך היא לא תגלה ערותה: ערות 20
 13 אחות אביך לא תגלה שאר אביך הא: ערות אחות אמך לא תגלה כי שאר
 אמך הא: ערות אחי אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב דרךך הא: ערות 15,14
 16 כלתך לא תגלה אשת בנך הא לא תגלה ערותה: ערות אשת אחיך לא תגלה
 17 ערות אחיך הא: ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא
 18 תקח לגלות ערותה שאר-ק- הגה זמה הא: ואשה אל אחתה לא תקח לצרר 25
 לגלות ערותה עליה בחייה:
- 19,2 ואל אשה בנות טמאתה לא תקרב לגלות ערותה: ואל אשת עמיתך לא תתן 19
 21 שכבתך לזרע לטמאה בה: ומוזעך לא תתן להעביר למלך ולא תחלל את שם
 22,22 אלהיך אני יהוה: ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הא: ובכל בהמה
 23 לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעה: תבל הא: 30
 24 אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגויים אשר אני משלה מפניכם:
 25,26 ותטמא הארץ ואפקד עונה עליה ותקא הארץ את ישביה: ושמרתם אתם את
 חקתי ואת משפטי ולא תעשו מכל התועבת האלה האורת והגר הנר בתוכם:
 28,27 כי את כל התועבת האלה- עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ: ולא
 29 תקיא הארץ אתכם כטמאכם אתה כאשר קאה את הגויים- אשר לפניכם: כי 35
 כל אשר יעשה מכל התועבת האלה ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם: ושמרתם
 את משמרותי לבלתי עשות מחקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו
 בהם אני יהוה אלהיכם:
- 19,2,4 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם 40
 קדשים יהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם: איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי
 3 תשמרו אני יהוה אלהיכם:
 4 אל תפנו אל האלילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם אני יהוה אלהיכם:
 6,1 וכי תובחו זבח שלמים ליהוה לרצונכם תזבחוהו: ביום זבחכם יאכל וממחרת

16:1 וימלא הפניו קמרת סמים דקה והביא מבית לפרכת: ונתן את הקמרת על האש
 16:2 לבני יהוה וכפה ענן הקמרת את הכפרת אשר על העדות ולא ימות: ולקח
 16:3 מים חם באצבעו על פני הכפרת קדמה ולפני הכפרת ויה שבע פעמים
 16:4 מן הדם באצבעו: ושחט את שעיר החטאת אשר לעם והביא את דמו אל
 16:5 מבית לפרכת ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר והזה אתו על הכפרת ולפני
 16:6 הכפרת: וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל הטמאת וכן ועשה
 16:7 לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם: וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו
 16:8 לכפר בקדש עד צאתו וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל:
 16:9 ויצא אל המזבח אשר לפני יהוה ולקח מדם הפר ומדם השעיר
 16:10 ורחץ על קרנות המזבח סביב: והזה עליו מן הדם באצבעו שבע פעמים וטהרו
 16:11 וקדשו מטמאת בני ישראל: וכלה מכפר את הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח
 16:12 והקריב את השעיר החי: ומך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי והתורה
 16:13 עליו את כל עונת בני ישראל ואת כל פשעיהם לכל הטמאת ונתן אתם על
 16:14 ראש השעיר ושלח ביד איש עתי המדברה: ונשא השעיר עליו את כל עונתם
 16:15 אל ארץ גורה ושלח את השעיר במדבר:
 16:16 וכא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הכהן אשר לבש בבואו אל הקדש
 16:17 והניחם שם: ורחץ את בשרו במים במקום קדוש ולבש את בגדיו ויצא ועשה את
 16:18 עלתו ואת עלת העם וכפר בעדו ובעד העם: ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה:
 16:19 והמשלח את השעיר לעזאזל יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא
 16:20 אל המחנה: ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת אשר הובא את דמם לכפר
 16:21 בקדש יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו באש את עלתם ואת בשרם ואת פרשם:
 16:22 והשרף אתם יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא אל המחנה:
 16:23 והיתה לכם לחקת עולם בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם
 16:24 וכל מלאכה לא תעשו האזרח והגר הנר בתוכם: כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר
 16:25 אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו: שבת שבתון הא לכם ועניתם את
 16:26 נפשתיכם חקת עולם: וכפר הכהן אשר ימשה אתו ואשר ימלא את ידו לכהן
 16:27 תחת אביו ולבש את בגדי הכהן ובגדי הכהן אשר ימשה אתו וכפר את מקדש הקדש ואת
 16:28 אהל מועד ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל עם הקהל יכפר: והיתה ואת
 16:29 לכם לחקת עולם לכפר על בני ישראל מכל חטאתם אחת בשנה ויעש כאשר
 16:30 צוה יהוה את משה:

17:1 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל
 17:2 ואמרת אליהם זה הרבר אשר צוה יהוה לאמר: איש איש מבית ישראל אשר ישחט
 17:3 שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה: ואל פתח אהל מועד
 17:4 לא תביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש ההא דם שפך
 17:5 ונכרת האיש ההא מקרב עמו: למען אשר יביא בני ישראל את זבחייהם אשר הם
 17:6 וזבחים על פני השדה והביאם ליהוה אל פתח אהל מועד אל הכהן וזבחו וזבחי
 17:7 שלמים ליהוה איתם: וזרק הכהן את הדם על מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר
 17:8 החלב ליהוה ניהח ליהוה: ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים אשר הם זנים
 17:9 אחריהם חקת עולם תהיה ואת להם לדרתם:
 17:10 ואלהם האמר איש איש מבית ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר יעשה-ה
 17:11 עלה או זבח: ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו ליהוה ונכרת האיש
 17:12 ההא מעמיו:

- 15 וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא שטף במים וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד 15
 הערב: וכלי חרש אשר יגע בו הזב ישבר וכל כלי עץ ישטף במים: 12
- וכי יטהר הזב מזובו וספר לו שבעת ימים לטהרתו וכבס בגדיו ורחץ בשרו 13
 במים חיים וטהר: וביום השמיני יקה לו שתי תרים או שני בני יונה ובא 14
 לפני יהוה אל פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן: ועשה אתם הכהן אחד חטאת 15
 והאחד עלה וכפר עליו הכהן לפני יהוה מזובו:
- ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע ורחץ במים את כל בשרו וטמא עד הערב: 16
 וכל בנד וכל עור אשר יהיה עליו שכבת זרע וכבס במים וטמא עד הערב: ואשה 15,17
 אשר ישכב איש איתה: שכבת זרע ורחצו במים וטמאו עד הערב:
- ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זבה בבשרה שבעת ימים תהיה בנדתה וכל 19
 הנגע בה יטמא עד הערב: וכל אשר תשכב עליו בנדתה יטמא וכל אשר תשב 2
 עליו יטמא: וכל הנגע במשכבה יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: וכל 22,21
 הנגע בכל כלי אשר תשב עליו יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: ואם על 23
 המשכב הא או על הכלי אשר הא ישבת עליו כנגעו בו יטמא עד הערב: ואם 24
 שכב ישכב איש איתה: ותהי נדתה עליו וטמא שבעת ימים וכל המשכב אשר 15
 ישכב עליו יטמא:
- ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי תזוב על נדתה 25
 כל ימי זוב טמאתה כימי נדתה תהיה טמאה הא: כל המשכב אשר תשכב 26
 עליו כל ימי זובה כמשכב נדתה יהיה לה וכל הכלי אשר תשב עליו טמא 27
 יהיה כטמאת נדתה: וכל הנגע במים וטמא עד הערב: 27
- ואם טהרה מזובה וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר: וביום השמיני 29,28
 תקח לה שתי תרים או שני בני יונה והביאה אותם אל הכהן אל פתח אהל 3
 מועד: ועשה הכהן את האחד חטאת ואת האחד עלה וכפר עליה הכהן לפני 3
 יהוה מזוב טמאתה:
- והורתם את בני ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאם את משכני 25
 אשר בתוכם:
- ואת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה: והדוה בנדתה 33-32
 והזב את זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב עם טמאה:

30

- 16 וידבר יהוה אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבם לפני יהוה וימתו: 16,8
 ויאמר יהוה אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית 2
 לפרכת אל פני הכפרת אשר על הארץ ולא ימות כי בענן אראה על הכפרת: 3
- בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה: כתנת בר קדש 4-3
 ילבש ומכנסים בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגר ובמצנפת בד יצנף בגדי 35
 קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם: ומאת עדרת בני ישראל יקה שני שעירי 4
 עזים לחטאת ואיל אחד לעלה: והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר 6
 בעדו ובעד ביתו: ולקח את שני השעירים והעמיד אתם לפני יהוה פתח אהל 7
 מועד: ונתן אהרן על שני השעירים גרלות גורל אחד ליהוה וגורל אחד לעזאזל: 8
 והקריב אהרן את השעיר אשר עלה עליו הגורל ליהוה ועשהו חטאת: והשעיר 10
 אשר עלה עליו הגורל לעזאזל יעמד חי לפני יהוה. לכפר עליו לשלח אתו לעזאזל 10
 המדברה:
- והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו ושחט את 11
 פר החטאת אשר לו: ולקח מלא המחתה גחלי אש מעל המזבח מלפני יהוה 12

- 14:11 לפני יהוה: ותתן הכהן מן השמן אשר על כפו על תנוך און המטהר הימנית
 ועל ברך ידו הימנית ועל ברך רגלו הימנית על מקום דם האשם: והגותר מן
 השמן אשר על כף הכהן יתן על ראש המטהר לכפר עליו לפני יהוה: ועשה
 את האחד מן החיים או מן בני היונה מאשר תשיג ידו: את האחד הטאת
 ואת האחר עלה על המנחה וכפר הכהן על המטהר לפני יהוה: ואת תורת אשר
 בו נגע צרעת אשר לא תשיג ידו במהרתו:
 וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: כי תבאו אל ארץ כנען אשר אני
 נתן לכם לאחוז ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אהותכם: ובא אשר לו הבית
 והגיד לכהן לאמר כנע נראה לי בבית: וצוה הכהן ופגו את הבית כמרים וכל
 הבת לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כן יבא הכהן לראות
 את הבית: וראה את הנגע והנה הנגע בקירת הבית שְׁקָעוֹלוֹת ידקקת או
 ארמדות ומראיהן שפל מן הקיר: ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית והסגיר
 את הבית שבעת ימים: ושב הכהן ביום השביעי וראה והנה פשה הנגע בקירת
 הבית: וצוה הכהן והלצו את האבנים אשר בהן הנגע והשליכו אתהן אל מחוץ
 לעיר אל מקום טמא: ואת הבית יקצע מכית סבוב ושפכו את העפר אשר הקציעו:
 אל מחוץ לעיר אל מקום טמא: ולקחו אבנים אחרות והביאו אל תחת האבנים
 ועפר אחר יקחו: ומחו את הבית: ואם ישוב הנגע ופרח בבית אחר קלין
 את האבנים ואחרי הקציעו את הבית ואחרי הטוח: ובא הכהן וראה והנה
 פשה הנגע בבית צרעת ממארת הא בבית טמא הא: ונתצו את הבית את
 אבניו ואת עצי ואת כל עפר הבית והוציאו את מחוץ לעיר אל מקום טמא:
 והבא אל הבית כל ימי הקנור אתו וטמא עד הערב: והשכב בבית יכבס את
 בגדיו והאכל בבית יכבס את בגדיו: ואם בא יבא הכהן וראה והנה לא פשה
 הנגע בבית אחרי הטוח את הבית וטהר הכהן את הבית כי נרפא הנגע: ולקח
 לחטאת את הבית שתי צפרים ועין ארו ושני תולעת ואוב: ושחט את הצפר האחת
 אל כלי הרש על מים חיים: ולקח את עין הארו ואת האוב ואת שני התולעת
 ואת הצפר החיה וטבל אתם בדם הצפר השחטה ובמים החיים והזה אל הבית
 שבע פעמים: וטמא את הבית ברם הצפור ובמים החיים ובצפר החיה ובקין
 הארו וכאוב ובשני התולעת: ושלח את הצפר החיה אל מחוץ לעיר אל פני
 הישרה וכפר על הבית וטהר:
 ואת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק: ולצרעת הבגד ולבית: ולשאת ולספחת
 ולבחרת: להורת ביום הטמא וביום הטהר ואת תורת הצרעת:

- 15:11 וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: דברו אל בני ישראל ואמרתם אלהם
 איש איש כי יהיה זב מבשרו וזב טמא הא: וזאת תחיה טמאתו בזובו רר
 בשרו את זובו או החתים בשרו מזובו טמאתו הא: כל המשכב אשר ישכב
 עליו חוב וכל הטמא אשר ישב עליו וטמא: ואיש אשר יגע במשכבו יכבס
 בגדיו ורחין במים וטמא עד הערב: והישב על הכלי אשר ישב עליו חוב
 יכבס בגדיו ורחין במים וטמא עד הערב: והנגע בשרו חוב יכבס בגדיו ורחין
 במים וטמא עד הערב: וכי ירק חוב בטהור וכבס בגדיו ורחין במים וטמא עד
 הערב: וכל הטמא אשר ירכב עליו חוב וטמא: וכל הנגע בכל אשר יהיה
 תחתי טמא עד הערב והנושא אותם יכבס בגדיו ורחין במים וטמא עד הערב:

בבגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור; וצוה הכהן וכבסו את אשר בו **13.54**
הנגע והסנירו שבעת ימים שנית; וראה הכהן אחרי הַפֶּגֶס את הנגע והנה לא נה
הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה טמא הא באש תשרפנו פְּתַתָּהּ הא בקרחתו
או בנכחתו; ואם ראה הכהן והנה פָּהּה הנגע אחרי הַפֶּגֶס אתו וקרע אתו מן **56**
הבגד או מן העור או מן השתי או מן הערב; ואם פָּרָאָה עוד בבגד או בשתי **57**
או בערב או בכל כלי עור פָּרַחַת הא באש תשרפנו את אשר בו הנגע;
והבגד או השתי או הערב או כל כלי העור אשר תכבס וסר מהם הנגע וקבס **58**
שנית וטהר;
וזאת תורת נגע צרעת בנד הצמר או הפשתים או השתי או הערב או כל **59**
כלי עור לטהרו או לטמאו; **10**

וידר יהיה אל משה לאמר; ואת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו והובא **14.2.8**
אל הכהן; ויצא הכהן אל מחוץ למחנה וראה הכהן והנה גרפא נגע הצרעת מן **3**
הצרוע; וצוה הכהן ולקח למִטְהַר שתי צפרים חיות טהרות ועץ ארוז ושני תולעת **4**
ואוב; וצוה הכהן ושחט את הצפור האחת אל כלי חרש על מים חיים; את ה- **15**
הצפר החיה יקח אתה ואת עץ הארוז ואת שני התולעת ואת האוב וטבל אותם
ואת הצפר החיה בדם הצפר השִׁטְמָה על המים החיים; והזה על המִטְהַר מן **7**
הצרעת שבע פעמים וטהרו וישלח את הצפר החיה על פני השרה; וכבס המִטְהַר **8**
את בגדיו ונלח את כל שערו ורחץ במים וטהר ואחר יבוא אל המחנה וישב
מחוץ לאהל שבעת ימים; והיה ביום השביעי יגלה את כל שערו את ראשו **9**
ואת זקנו ואת גבת עינו ואת כל שערו יגלה וכבס את בגדיו ורחץ את בשרו
במים וטהר;
וביום השמיני יקח שני כבשים תמימים וכבשה אחת בת שנתה תמימה **י**
ושלשה עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ולג אחד שמן; והעמיד הכהן המִטְהַר **11**
את האיש המִטְהַר ואתם לפני יהוה פתח אהל מועד; ולקח הכהן את הכבש **12**
האחד והקריב אתו לאשם ואת לג השמן והניף אתם תנופה לפני יהוה; ושחט **13**
את הכבש במקום אשר ישחט- את החטאת ואת העלה במקום הקדש כי
כחטאת האשם הא לכהן קדש קדשים הא; ולקח הכהן מדם האשם ונתן הכהן **14**
על תנוך און המִטְהַר הימנית ועל בהן ירו הימנית ועל בהן רגלו הימנית; ולקח **15**
הכהן מלִגֹּ שֶׁמֶן ויצק על כף הכהן השמאלית; וטבל הכהן את אצבעו הימנית **16**
מן השמן אשר על כפו השמאלית והזה מן השמן באצבעו שבע פעמים לפני
יהוה; ומיתר השמן אשר על כפו יתן הכהן על תנוך און המִטְהַר הימנית ועל **17**
בהן ירו הימנית ועל בהן רגלו הימנית על דם האשם; והנותר בשמן אשר על **18**
כף הכהן יתן על ראש המִטְהַר וכפר עליו הכהן לפני יהוה; ועשה הכהן את **19**
החטאת וכפר על המִטְהַר מטמאתו ואחר ישחט את העלה; והעלה הכהן את **20**
העלה ואת המנחה המזבחה וכפר עליו הכהן וטהר;
ואם דל הא ואין ירו משנת ולקח כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו **21**
ועשרון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולג שמן; ושתי תרים או שני בני **22**
יונה אשר תשיג ירו והיה אחד חטאת והאחד עלה; והביא אתם ביום השמיני **23**
למִטְהַר אל הכהן אל פתח אהל מועד לפני יהוה; ולקח הכהן את כבש האשם **24**
ואת לג השמן והניף אתם הכהן תנופה לפני יהוה; ושחט את כבש האשם **25**
ולקח הכהן מדם האשם ונתן על תנוך און המִטְהַר הימנית ועל בהן ירו **26**
הימנית ועל בהן רגלו הימנית; ומן השמן יצק הכהן על כף הכהן השמאלית; **26**
והזה הכהן באצבעו הימנית מן השמן אשר על כפו השמאלית שבע פעמים **27**

- 13 ובשר כי יהיה בעורו ונרפא: והיה במקום השחין שאת לבנה או
 14 בחרת לבנה אדמדמת ונראה אל הכהן: וראה הכהן והנה מראה שפל מן העור
 15 ושערה הפך לבן וטמא הכהן נגע צרעת הא בשחין פרחת: ואם יראנה הכהן
 16 והנה אין בה שער לבן ושפלה איננה מן העור והא כהה והסנירו הכהן שבעת
 17 ימים: ואם פשה תפשה בעור וטמא הכהן אתו נגע הא: ואם תחתיה תעמד הבהרת
 18 לא פשה צרבת השחין הא וטהרו הכהן:
 19 או בשר כי יהיה בערו מקות אש והיתה מקית המכוה בחרת לבנה אדמדמת
 20 או לבנה: וראה אתה הכהן והנה נחפך שער לבן בבהרת ומראה עמק מן העור
 21 צרעת הא: וראה במוכה פרחת וטמא אתו הכהן נגע צרעת הא: ואם יראנה הכהן
 22 והנה אין בבהרת שער לבן ושפלה איננה מן העור והא כהה והסנירו הכהן
 23 שבעת ימים: וראהו הכהן ביום השביעי אם פשה תפשה בעור וטמא הכהן אתו
 24 נגע צרעת הא: ואם תחתיה תעמד הבהרת לא פשתה בעור והא כהה שאת
 25 המכוה הא וטהרו הכהן כי צרבת המכוה הא:
 26 ואיש או אשה כי יהיה בו נגע בראש או בזקן: וראה הכהן את הנגע והנה
 27 מראהו עמק מן העור ובו שער צהב דק וטמא אתו הכהן נתק הא צרעת הראשו
 28 או הזקן הא: וכי יראה הכהן את נגע הנתק והנה אין מראהו עמק מן העור
 29 ושער שחר אין בו והסנירו הכהן את נגע הנתק שבעת ימים: וראה הכהן את
 30 הנגע ביום השביעי והנה לא פשה הנתק ולא היה בו שער צהב ומראה הנתק
 31 אין עמק מן העור: והתגלח ואת הנתק לא יגלח והסנירו הכהן את הנתק שבעת
 32 ימים שנית: וראה הכהן את הנתק ביום השביעי והנה לא פשה הנתק בעור
 33 ומראהו איננו עמק מן העור וטהרו אתו הכהן וכבסו בגדיו וטהרו: ואם פשה
 34 יפשה הנתק בעור אחרי טהרתו: וראהו הכהן והנה פשה הנתק בעור לא יבקר
 35 הכהן לשער הצהוב טמא הא: ואם בעינו עמד הנתק ושער שחר צמח בו נרפא
 36 הנתק טהור הא וטהרו הכהן:
 37 ואיש או אשה כי יהיה בעורו בשרם בחרת בחרת לבנת: וראה הכהן והנה
 38 בעורו בשרם בחרת כהת לבנת בהק הא פרח בעור טהור הא:
 39 ואיש כי ימרט ראשו קרחת הא טהור הא: ואם מפאת פניו ימרט ראשו
 40 נקה הא טהור הא: וכי יהיה בקרחת או בנבחת נגע לבן אדמדמ צרעת פרחת
 41 הא בקרחתו או בנבחתו: וראה אתו הכהן והנה שאת הנגע לבנה אדמדמת
 42 בקרחתו או בנבחתו כמראה צרעת עור בשר: איש צרוע הא טמא הא טמא
 43 יטמאנו הכהן בראשו נגע:
 44 והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו פרמים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה
 45 וטמא טמא יקרא: כל ימי אשר הנגע בו יטמא טמא הא בדרך ישב מהוין למתנה
 46 מיוסביו:
 47 והבגד כי יהיה בו נגע צרעת כבגד צמר או בבגד פשתים: או בשתי או
 48 בערב לפשתים ולצמר או בעור או בכל מלאכת עור: והיה הנגע יורק או
 49 אדמדמ כבגד או בעור או בשתי או בערב או בכל כלי עור נגע צרעת הא
 50 יקרא את הכהן: וראה הכהן את הנגע והסנירו את הנגע שבעת ימים: וראה
 51 את הנגע ביום השביעי כי פשה הנגע בבגד או בשתי או בערב או בעור לכל
 52 אשר יעשה העור למלאכת צרעת ממארת הנגע טמא הא: ושרף את הבגד או
 53 את השתי או את הערב בצמר או בפשתים או את כל כלי העור אשר יהיה בו
 54 הנגע כי צרעת ממארת הא באש תשרף: ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע

- ונגע בנבלתם יטמא: וכי יפל מנבלתם על כל זרע זרוע אשר ירע טהור הא: II.37
 וכי יתן מים על זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הא לכם: 38
 וכי ימות מן הבהמה אשר הא לכם לאכלה הנגע בנבלתה יטמא עד הערב: 39
 והאכל מנבלתה יכבס בגדיו וטמא עד הערב והנשא את נבלתה יכבס בגדיו וטמא עד הערב: 40
- 12-41 וכל השרץ השרץ על הארץ שקץ הא לא יאכל: כל הולך על גחון וכל הולך על ארבע עד כל מרבה רגלים לכל השרץ השרץ על הארץ לא תאכלום כי שקץ הם: אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ השרץ ולא תטמאו בהם ונטמא א-תם בם: כי אני יהוה אלהיכם והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו את נפשתיכם בכל השרץ הרמש על הארץ: כי אני יהוה המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים והייתם קדשים כי קדוש אני: 42-43
 זאת תורת הבהמה והעוף וכל נפש החיה הרמשת במים ולכל נפש השרצת על הארץ: להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל: 44-47
- 15 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תוריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה טמאה: וביום השמיני ימול בשר ערלתו: זכר ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד מלאת ימי טהרה: ואם נקבה תלד וטמאה שבעים כנדהה וששים יום וששת ימים תשב על דמי טהרה: ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת תביא כבש בן שנתו לעלה ובן יונה או תר לחטאת אל פתה אהל מועד אל הכהן: והקריבו לפני יהוה וכפר עליה וטהרה ממקד דמיה זאת תורת הילדת לזכר או לנקבה: ואם לא תמצא ידה די שה ולקחה שתי תרים או שני בני יונה אחד לעלה ואחד לחטאת וכפר עליה וטהרה: 16-20
- 25 וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או כהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים: וראה הכהן את הנגע בעור הבשר ושער בנגע הפך לבן ומראה הנגע עמק מעור בשרו נגע צרעת הא וראהו הכהן וטמא אתו: ואם כהרת לבנה הא בעור בשרו ועמק אין מראהו מן העור ושערה לא הפך לבן והסגיר הכהן את הנגע שבעת ימים: וראהו הכהן ביום השביעי והנה הנגע עמד בעינו: לא פשה הנגע בעור והסגירו הכהן שבעת ימים שנית: וראה הכהן אתו ביום השביעי שנית והנה פשה הנגע ולא פשה הנגע בעור וטהרו הכהן מספחת הא וכבס בגדיו וטהר: ואם פשה תפשה המספחת בעור אהרי הראתו אל הכהן לטהרו ונראה שנית אל הכהן: וראה הכהן והנה פשתה המספחת בעור וטמאו הכהן צרעת הא: 26-30
- 30 ו-נגע צרעת כי תהיה באדם והובא אל הכהן: וראה הכהן והנה שאת לבנה בעור והא הפכה שער לבן ומקתית בשר חי בשאת: צרעת נושנת הא בעור בשרו וטמאו הכהן לא יסגרנו כי טמא הא: ואם פרות תפרח הצרעת בעור וכסתה הצרעת את כל עור הנגע מראשו ועד רגליו לכל מראה עיני הכהן: וראה הכהן והנה כסתה הצרעת את כל בשרו וטהר את הנגע כלו הפך לבן טהור הא: וביום הראות בו בשר חי יטמא: וראה הכהן את הבשר החי וטמאו 13-14
 הבשר החי טמא הא צרעת הא: או כי ישוב הבשר החי ונהפך ללבן ובא אל הכהן: וראהו הכהן והנה נהפך ללבן וטהר את הנגע טהור הא: 15-17

10.16 ואת שיעור החטאת דרש דרש משה והנה שרף ויקנף על אלעזר ועל איתמר
 17 בני אתרן הנותרם לאמר: מדוע לא אכלתם את החטאת במקום הקדש כי
 קדש קדשים הוא ואתה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני יהוה:
 18 הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה אכול תאכלו אתה בקדש כאשר
 19 צויתיו: וידבר אתרן אל משה הן היום הקריבו את חטאתם ואת עלתם לפני
 20 יהוה ותקראנה אתי כאלה ואכלתי חטאת היום: והיטיב בעיני יהוה: וישמע משה
 ויטב בעיניו:

II.2.8 וידבר יהוה אל משה ואל אתרן לאמר: אלהם: דברו אל בני ישראל לאמר
 3 ואת החיה אשר תאכלו מכל בהמה אשר על הארץ: כל מפרסת פרסה ושמעת
 4 שסע פרסת מעלת גרה בבחמה אתה תאכלו: אך את זה לא תאכלו ממעלי
 5 הגרה וממפרסי הפרסה את הנמל כי מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפרים טמא
 6 הוא לכם: ואת השפן כי מעלה גרה הוא ופרסה לא יפרים טמא הוא לכם: ואת
 7 הארנבת כי מעלת גרה היא ופרסה לא הפרסה טמאה היא לכם: ואת החזיר כי
 8 מפרים טמא הוא וישמע שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם: מברשרם
 9 לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם לכם:
 10 את זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים בימים
 11 ובנחלים אתם תאכלו: וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת בימים ובנחלים מכל
 12 שרץ המים ומכל נפש החיה אשר במים שקין הם לכם: ושקין יהיו לכם מברשרם
 13 לא תאכלו ואת נבלתם תשקצו: כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת במים שקין
 14 הוא לכם:
 15 ואת אלה תשקצו מן העוף לא יאכלו שקין הם את הנשר ואת הפרס ואת
 16 העוניה: ואת הראה ואת האיה למינה: את כל ערב למינו: ואת בת העינה
 17 ואת החחםס ואת השחף ואת הנץ למינהו: ואת הכוס ואת הינשוף: ואת
 18 התנשמת ואת הקאת ואת הרחם ואת השלקי: ואת החסידה ואת האנפה
 19 למינה ואת הדוכיפת ואת העטלף:
 20 כל שרץ העוף החלך על ארבע שקין הוא לכם: אך את זה תאכלו מכל
 21 שרץ העוף החלך על ארבע אשר ליה: כרעים ממעל לרגליו לנתר בהן על
 22 הארץ: את אלה טהם תאכלו את הארבה למינו ואת הסלעם למינהו ואת החרגל
 23 למינהו ואת החגב למינהו: וכל שרץ העוף אשר לו ארבע רגלים שקין הוא לכם:
 24 ולא לה טמא כל הנגע בנבלתם יטמא עד הערב: וכל הנשא מנבלתם
 25 יכבס בגדיו וטמא עד הערב: לכל בהמה אשר היא מפרסת פרסה ושסע איננה
 26 שמעת גרה איננה מעלה טמאים הם לכם כל הנגע בהם יטמא: וכל הולך על
 27 כפיו בכל החיה החלכת על ארבע טמאים הם לכם כל הנגע בנבלתם יטמא
 28 עד הערב: והנשא את נבלתם יכבס בגדיו וטמא עד הערב טמאים המה לכם:
 29 וזה לכם הטמא בשרץ השרץ על הארץ החלך והעכבר והצב למינהו:
 30 והאקבה והבת והלשאה והחמט והתנשמת: אלה הטמאים לכם בכל השרץ
 31 כל הנגע בהם כמתם יטמא עד הערב: וכל אשר יפל עליו מהם במתם יטמא
 32 מכל כלי עץ או בנד או עור או שק כל כלי אשר יעשה מלאכה בהם במים
 33 יובא וטמא עד הערב וטהר: וכל כלי חרש אשר יפל מהם אל תוכו כל אשר
 34 בחיכו יטמא ואתו תשכרו: מכל האכל אשר יאכל אשר יבוא עליו מים יטמא
 35 וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא: וכל אשר יפל מנבלתם עליו יטמא תנור
 36 וכיורים וקין טמאים הם וטמאים יהיו לכם: אך מעין ובור מקוה מים יהיה טהור

- תדבר לאמר קחו שעיר עוים לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימים לעלה: ושור 9,4
 ואיל לשלמים לזבח לפני יהוה ומנחה בלולה בשמן כי היום יהוה נראה אליכם:
 ויקחו את אשר צוה משה אל פני אהל מועד ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ה'
 יהוה: ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה תעשו וירא אליכם כבוד יהוה: 6
 7 ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך
 8 ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה יהוה: ויקרב אהרן אל
 המזבח וישחט את עגל החטאת אשר לו: ויקרבו בני אהרן את הדם אליו ויסבל 9
 אזבעו בדם ויתן על קרנות המזבח ואת הדם יצק אל יסוד המזבח: ואת החלב
 ואת הכלית ואת היתרת מן הכבד מן החטאת הקטיר המזבחה כאשר צוה יהוה
 10 את משה: ואת הבשר ואת העור שרף באש מחוץ למחנה: וישחט את העלה: 11
 12 וימצאו בני אהרן אליו את הדם ויזרקוהו על המזבח סביב: ואת העלה המציאו
 13 אליו לנתחיה ואת הראש ויקטר על המזבח: וירחץ את הקרב ואת הכרעים ויקטר
 על העלה המזבחה: ויקרב את קרבן העם ויקח את שעיר החטאת אשר לעם 14
 וישחטוהו ויחטאוהו כראשון: ויקרב את העלה ויעשה כמשפט: ויקרב את המנחה 15
 16 וימלא כפו ממנה ויקטר על המזבח מלבד עלת הבקר: וישחט את השור ואת
 17 האיל זבח השלמים אשר לעם וימצאו בני אהרן את הדם אליו ויזרקוהו על המזבח
 סביב: ואת החלבים מן השור ומן האיל והמקסה והכלית ויתרת הכבד: 19
 20 וישמו את החלבים על החזות ויקטר החלבים המזבחה: ואת החזות ואת שוק
 21 הימין הניף אהרן תנופה לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה: וישא אהרן
 22 את ידיו: אל העם ויברכם וירד מעשת החטאת והעלה והשלמים: ויבא משה
 23 ואהרן אל אהל מועד ויצאו ויברכו את העם וירא כבוד יהוה אל כל העם: ותצא 24
 אש מלפני יהוה ותאכל על המזבח את העלה ואת החלבים וירא כל העם
 וירדו ויפלו על פניהם:
 ויקחו בני אהרן נבד ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש וישמו עליה קטרת 10,8
 25 ויקריבו לפני יהוה אש זרה אשר לא צוה אתם: ותצא אש מלפני יהוה ותאכל
 אותם וימתו לפני יהוה: ויאמר משה אל אהרן הא אשר דבר יהוה לאמר
 בקרבך אקדש ועל פני כל העם אפבר וידם אהרן: ויקרא משה אל מישאל ואל
 אלצפן בני עזיאל דד אהרן ויאמר אלהם קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקדש
 אל מחוץ למחנה: ויקרבו וישאם בכתנתם אל מחוץ למחנה כאשר דבר משה: ה
 6 ויאמר משה אל אהרן ולאלעזר ולאיתמר בניו ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא
 תפרמו ולא תמתו ועת כל העדה יקצף ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה
 אשר שרף יהוה: ומפתח אהל מועד לא תצאו פן תמתו כי שמן משחת יהוה 7
 עליכם ויעשו כדבר משה:
 וידבר יהוה אל אהרן לאמר: יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם 9,8
 35 אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדורותיכם: * * * * * ולהבדיל בין הקדש
 ובין החל ובין הטמא ובין הטהור: ולהורת את בני ישראל את כל החקים
 אשר דבר יהוה אליהם ביד משה:
 וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר בניו הנותרים קחו את המנחה 12
 הנותרת מאשי יהוה ואכלוהו מצות אצל המזבח כי קדש קדשים הא: ואכלתם 13
 40 אתה במקום קדוש כי חקך וחק בניך הא מאשי יהוה כי כן צויתי: ואת
 חזה התנופה ואת שוק התרומה תאכלו במקום טהור אתה ובניך ובנתך אתך
 כי חקך וחק בניך נתנו מזבחי שלמי בני ישראל: שוק התרומה וחזה התנופה 14
 על אשי החלבים יביאו להניף תנופה לפני יהוה והיה לך ולבניך אתך לחק
 עולם כאשר צוה יהוה:

- 8.2 א וידבר יהוה אל משה לאמר: קח את אהרן ואת בניו ואת המזבח ואת
 3 שמן המשחה ואת פר החטאת ואת שני האילים ואת סל המצות ואת כל העדה
 4 ואת כל בליו ואת הביר ואת כנו לקדשם: ויעק משמן המשחה על ראש אהרן
 5 ויערב משה את אהרן ואת בניו וירחץ אתם במים: ויתן עליו את הכתנת ויחגר
 6 אתו באבנפ וילבש אתו את המעיל ויתן עליו את האפד ויחגר אתו כחשב האפד
 7 ויאפד לו בו: וישם עליו את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים:
 8 וישם את המצנפת על ראשו וישם על המצנפת אל מול פניו את ציץ הזהב נזר
 9 הקדש כאשר צוה יהוה את משה: ויקח משה את שמן המשחה וימשח את המשכן
 10 ואת כל אשר בו ויקדש אתם: ויו ממנו על המזבח שבע פעמים וימשח את המזבח
 11 ואת כל בליו ואת הביר ואת כנו לקדשם: ויעק משמן המשחה על ראש אהרן
 12 וימשח אתו לקדשו: ויקרב משה את בני אהרן וילבשם כתנת ויחגר אתם אבנט
 13 ויחבש להם מנבעות כאשר צוה יהוה את משה: וישם את פר החטאת ויסמך
 14 אהרן ובניו את ידיהם על ראש פר החטאת: וישחט ויקח משה את הדם ויתן
 15 על קרנות המזבח סביב באצבעו ויחטא את המזבח ואת הדם יצק אל יסוד
 16 המזבח ויקדשהו לכפר עליו: ויקח את כל החלב אשר על הקרב ואת יתרת
 17 הכבד ואת שתי הכלית ואת תלֶבְתָן ויקטר משה המזבחה: ואת הפר ואת ערו
 18 ואת בשרו ואת פדוֹשׁוֹ שָׂרָף באש מחוץ למחנה כאשר צוה יהוה את משה: ויקרב
 19 את איל העלה ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל: וישחט ויזרק משה
 20 את הדם על המזבח סביב: ואת האיל נתח לנתחיו ויקטר משה את הראש ואת
 21 הנתחים ואת הפדר: ואת הקרב ואת הכרעים רחץ במים ויקטר משה את כל
 22 האיל המזבחה עלה הא לריח ניחח אשה הא ליהוה כאשר צוה יהוה את
 23 משה: ויקרב את האיל השני איל המלאים ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש
 24 האיל: וישחט ויקח משה מדמו ויתן על תנוך און אהרן הימנית ועל בהן ידו
 25 הימנית ועל בהן רגלו הימנית: ויקרב את בני אהרן ויתן משה מן הדם על
 26 תנוך אונם הימנית ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגלם הימנית ויזרק משה
 27 את הדם על המזבח סביב: ויקח את החלב ואת האיליה ואת כל החלב אשר
 28 על הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי הכלית ואת תלֶבְתָן ואת שוק הימין:
 29 ויסל המצות אשר לפני יהוה לקח חלת מצה אחת וחלת לחם שמן אחת וריקק
 30 אחר וישם על החלבים ועל שוק הימין: ויתן את הכל על כפי אהרן ועל כפי
 31 בניו וינף אתם תנופה לפני יהוה: ויקח משה אתם מעל כפיהם ויקטר המזבחה
 32 על העלה מלאים הם לריח ניחח אשה הא ליהוה: ויקח משה את החזה ויניפהו
 33 תנופה לפני יהוה מאיל המלאים למשה היה למנה כאשר צוה יהוה את משה:
 34 ויקח משה משמן המשחה ומן הדם אשר על המזבח ויו על אהרן ויעל בגדיו
 35 ועל בניו ועל בגדי בניו אתו ויקדש את אהרן ואת בניו ואת בגדי
 36 בניו אתו: ויאמר משה אל אהרן ואל בניו בשלו את הבשר פתח אהל מועד
 37 ושם תאכלו אתו ואת הלחם אשר בסל המלאים כאשר צויתי לאמר אהרן ובניו
 38 יאכלו: והגזרת בבשר ובלחם באש תשרפו: ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת
 39 ימים עד יום מלאות ימי מלאיכם כי שבעת ימים ומלא את ידכם: כאשר עשה
 40 ה' ביום הזה צוה יהוה לעשות לכפר עליכם: ופתח אהל מועד תשבו וממנו ולילה
 41 שבעת ימים וישמרתם את משמרת יהוה ולא תמותו כי כן צויתי: ויעש אהרן
 42 ובניו את כל הדברים אשר צוה יהוה ביד משה:

9.2 א ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולקוני ישראל: ויאמר אל אהרן

3 קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימים והקרב לפני יהוה: ואל בני ישראל

- ושטף במים: כל זכר בכהנים יאכל אתה קדש קדשים הא: וכל הטאת אשר 6,23,22
 יובא מדמה אל אהל מועד לכפר בקדש לא תאכל באש תשרף:
 וזאת תורת האשם קדש קדשים הא: במקום אשר ישחטו את העלה ישחטו 7,2,8
 את האשם ואת דמו יורק על המזבח סביב: ואת כל חלבו יקריב ממנו את 3
 האליה ואת החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרבי: ואת 4
 שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר על הכפלים ואת היתרת על הכבד על 5
 הכלית יסירנה: והקטיר אתם הכהן המזבחה אשה ליהוה אשם הא: כל זכר 6,7
 בכהנים יאכלנו במקום קדוש יאכל קדש קדשים הא: כהטאת כאשם תורה אחת 7
 להם הכהן אשר יכפר בו לו יהיה: והכהן המקריב את עלת איש עור העלה 8
 אשר הקריב לכהן לו יהיה: וכל מנחה אשר תאפה בתנור וכל נעשה ברוחשת 9
 ועל מִקְבַּת לכהן המקריב אתה לו תהיה: וכל מנחה בלולה בשמן וחרבה לכל 10
 בני אהרן תהיה איש כאחיו:
 וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב ליהוה: אם על תודה יקריבנו והקריב 12,11
 על זבח התודה חלות מצות בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן וסלת מִקְרֵבֶת
 חלת בלולת בשמן: על חלת לחם חמין יקריב קרבנו על זבח תודת שלמיו: והקריב 14,13
 ממנו אחד מכל קרבן תרומה ליהוה לכהן הורק את דם השלמים לו יהיה: ובשר 16
 זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד בקר: ואם נדר או נדבה 17
 זבח קרבנו ביום הקריב את זבחו יאכל וממחרת והנותר ממנו יאכל: והנותר 17
 מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף: ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו ביום 18
 השלישי לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו פגול יהיה והנפש האכלת ממנו 20
 עונה תשא: והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף והבישר כל טהור 19
 יאכל בשר: והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר ליהוה וטמאתו עליו כ
 ונכרתה הנפש ההא מעמיה: ונפש כי תגע בכל טמא בטמאת אדם או בבהמה 21
 טמאה או בכל שקץ טמא ואכל מבשר זבח השלמים אשר ליהוה ונכרתה הנפש 25
 ההא מעמיה:
 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר כל חלב שור וכשב 23,22
 ועז לא תאכלו: וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל מלאכה ואכל לא תאכלו: 24
 כי כל אכל חלב מן הבהמה אשר יקריב ממנה אשה ליהוה ונכרתה הנפש 25
 האכלת מעמיה: וכל דם לא תאכלו בכל מושבתיכם לעוף ולבהמה: כל נפש 27-26
 אשר תאכל כל דם ונכרתה הנפש ההא מעמיה:
 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר המקריב את 29,28
 זבח שלמיו ליהוה יביא את קרבנו ליהוה מזבח שלמיו: ידיו תביאנה את אשי ל
 יהוה את החלב על החזה יביאנו את החזה להניף אתו תנופה לפני יהוה: והקטיר 31
 הכהן את החלב המזבחה והיה החזה לאהרן ולבניו: ואת שוק הימין תתנו 32
 תרומה לכהן מזבחי שלמיכם: המקריב את דם השלמים ואת החלב מכני אהרן 33
 לו תהיה שוק הימין למנה: כי את חזה התנופה ואת שוק התרומה לקחתי מאת 34
 בני ישראל מזבחי שלמיהם ואתן אתם לאהרן הכהן ולבניו לחק עולם מאת בני
 ישראל:
 ואת מִשְׁחַת אהרן ומִשְׁחַת בניו מאשי יהוה ביום הקריב אתם לכהן ליהוה: לה
 אשר יהוה לתת להם ביום משחו אתם מאת בני ישראל חקת עולם לדרתם: 36
 ואת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמִזְבְּחֵי וזיבוח השלמים: אשר 38,37
 צוה יהוה את משה בהר סיני ביום צוהו את בני ישראל להקריב את קרבניהם
 ליהוה במדבר סיני:

5:13 המוכחה על אשי יהוה חטאת הא: וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא מאחת מאלה ונסלח לו והיתה לכהן כמנחה:

14 וידבר יהוה אל משה לאמר: נפש כי תמעל מעל וחטאה בשגגה מקדשי יהוה והביא את אשמו ליהוה אל תמים מן הצאן בערך כסף שקלים בשקל 5 הקדש לאשם: ואת אשר חטא מן הקדש ישלם ואת המישרתו יוסף עליו ונתן אתו לכהן והכהן יכפר עליו באיל האשם ונסלח לו: 17 וינפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ולא ידע ואשם ונשא עונו: והביא איל תמים מן הצאן בערך לאשם אל הכהן 10 וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר שגג והא לא ידע ונסלח לו: אשם הא אשם אשם ליהוה: 16 וידבר יהוה אל משה לאמר: נפש כי תחטא ומעלה מעל ביהוה וכחש בעמיתו בפקדון או בתשוקת יד או בגזל או עשק את עמיתו: או מצא אבדה וכחש בה ונשבע על שקר על אחת מכל אשר יעשה האדם לחטא בהנה: 17 והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגולה אשר גזל או את העשק אשר עשק או 15 את הפקדון אשר הפקד אתו או את האבדה אשר מצא: או מכל אשר ישבע עליו לשקר ושלם אתו בראשו וחמשתו: יסף עליו לאשר הא לו יתננו ביום אשמתו: ואת אשמו יביא ליהוה איל תמים מן הצאן בערך לאשם אל 20 הכהן: וכפר עליו הכהן לפני יהוה ונסלח לו על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה: 20

6:2 וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: ולבש הכהן מזו בד ומכנסי בד ילבש על בשרו והרים את הדשן אשר 25 תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח: ופשמ את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור: והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה וכער עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים: אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה: 7 וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן לפני יהוה אל פני המזבח: 8 והרים ממנו בקמצו מסלת המנחה ומשמנה ואת כל הלבנה אשר על המנחה: 30 והקטיר המזבחה: ריח ניחח אורתה ליהוה: והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו מצות תאכל במקום קדש בחצר אהל מועד יאכלוה: לא תאפה חמין חלקם נתתי אתה מאשי קדש קדשים הא כחטאת וכאשם: כל זכר בבני אהרן יאכלנה חק עולם לדרתיכם מאשי יהוה כל אשר יגע בהם יקדש: 13 וידבר יהוה אל משה לאמר: זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו ליהוה ביום 35 הקדש אתה עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר ומחציתה בערב: על פקעת בשמן מעשה קרבת תביאנה . . . מנחת פתים תקריב ריח ניחח ליהוה: והכהן המשיח תחתיו מכניו יעשה אתה חק עולם ליהוה כליל הקטרי: 16 וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל: 17 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו לאמר זאת תורת 40 החטאת במקום אשר תשחט העלה תשחט החטאת לפני יהוה קדש קדשים הא: הכהן המחטא אתה יאכלנה במקום קדש תאכל בחצר אהל מועד: כל אשר יגע בבשרה יקדש ואשר יזה מדמה על הבגד אשר יזה עליה תכבס במקום קדש: וכלי חרש אשר תקשל בו ישבר ואם בכלי נחשת קשלה ומרק

- 4 הקהל פר בן בקר 'תמים' לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד: וסמכו זקני
העדה את ידיהם על ראש הפר לפני יהוה ושחט את הפר לפני יהוה: והביא 16
הכהן המשיח מדם הפר אל אהל מועד: וטבל הכהן אצבעו מן הדם והזה שבע 17
פעמים לפני יהוה את פני הפרכת: ומן הדם יתן על קרנת המזבח אשר לפני 18
יהוה אשר באהל מועד ואת כל הדם ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח 5
אהל מועד: ואת כל חלבו ירים ממנו והקטיר המזבחה: ועשה לפר כאשר עשה 2.19
לפר החטאת כן יעשה לו וכפר עלהם הכהן ונסלח להם: והוציא את הפר אל 21
מחוץ למחנה ושרף אתו כאשר שרף את הפר הראשון חטאת הקהל הא:
אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצות יהוה אלהיו אשר לא תעשינה 22
10 בשגגה ואשם: **וְהוֹדַע אֱלֹוֹי חַטָּאתוֹ** אשר חטא בה והביא את קרבנו שעיר 23
עוים וזב תמים: וסמך ידו על ראש השעיר ושחט אתו במקום אשר ישחט: את 24
העלה לפני יהוה חטאת הא: ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת 25
מזבח העלה ואת דמו ישפך אל יסוד מזבח העלה: ואת כל חלבו יקטיר המזבחה 26
כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו:
15 ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה אחת מכל מצות יהוה 27
אשר לא תעשינה ואשם: **וְהוֹדַע אֱלֹוֹי חַטָּאתוֹ** אשר חטא **עֲלֵיהָ** והביא קרבנו 28
שעירת עוים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא: וסמך את ידו על ראש 29
החטאת ושחט את החטאת במקום **אֲשֶׁר יִשְׁחָטוּ אֹתָהּ** העלה: ולקח הכהן מודמה ל 30
באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח: ואת 31
כל חלבה יסיר כאשר **יִסַּר חֶלֶב מַעַל** זבח השלמים והקטיר הכהן המזבחה לריח 20
ניחח ליהוה וכפר עליו הכהן ונסלח לו:
ואם כבש יביא קרבנו לחטאת נקבה תמימה יביאנה: וסמך את ידו על 33.32
ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר ישחט: את העלה: ולקח 34
הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל 35
יסוד המזבח: ואת כל חלבה יסיר כאשר יסיר חלב הכשב מזבח השלמים לה 25
והקטיר הכהן אתם המזבחה על אשיו יהוה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר
חטא ונסלח לו:
ונפש כי תחטא ושמעה קול אלה והא עד או ראה או ידע אם לוא יגיד 5.8
ונשא עונו: או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת 2
30 בהמה טמאה או בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו והא **יִדַע** ואשם: או כי יגע 3
בטמאת אדם לכל טמאתו אשר יטמא בה ונעלם ממנו והא ידע ואשם: או נפש 4
כי תשבע לבטא בשפתים להרע או להיטיב לכל אשר יפסא האדם בשבעה ונעלם
ממנו והא ידע ואשם לאחת מאלה: והיה כי יאשם לאחת מאלה והתודה **אֶת** 7
חטאתו אשר חטא עליה: והביא את אשמו ליהוה על חטאתו אשר חטא נקבה 6
35 מן הצאן כשבה או שעירת עוים לחטאת וכפר עליו הכהן מחטאתו **אֲשֶׁר חַטָּא**
ונסלח לו:
ואם לא תגיע ידו די שה והביא את אשמו אשר חטא שתי תרים או שני 7
בני יונה ליהוה אחד לחטאת ואחד לעלה: והביא אתם אל הכהן והקריב את 8
אשר לחטאת ראשונה ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל: והזה מדם 9
40 החטאת על קיר המזבח והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח חטאת הא: ואת 10
השני יעשה עלה כמשפט וכפר עליו הכהן מחטאתו אשר חטא ונסלח לו:
ואם לא תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר 11
חטא עשירת האפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה כי 12
חטאת הא: והביאה אל הכהן וקמץ הכהן ממנה מלוא קמצו את אוכרתה והקטיר

- 2:11 יעלו לריח ניחוח: וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלהיך
מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח:
12 ואם תקריב מנחת בכורים ליהוה אביב קלוי באש נָרֶשׁ כרמל תקריב את
14 מנחת בפוריך: ונתת עליה שמן ושמת עליה לבנה מנחה הא: והקטירו הכהן
את אוזרתה מרשה ומשמנה על כל לבנתה אשה ליהוה: 5

- 3* ואם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הא מקריב אם זכר אם נקבה תמים
* יקריבו לפני יהוה: וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח אהל מועד וורקו בני
אהרן הכהנים את הדם על המזבח סביב: והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה
* ואת החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ואת שתי הכלית
* ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות
* יסורנה: והקטירו אותו בני אהרן 'הכהנים' המזבחה על העלה אשר על העצים
אשר על האש אשה ריח ניחוח ליהוה:
* ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהוה זכר או נקבה תמים יקריבו: אם
* כשב הא מקריב את קרבנו והקריב אתו לפני יהוה: וסמך את ידו על ראש
15 קרבנו ושחט אתו לפני אהל מועד וורקו בני אהרן 'הכהנים' את דמו על
המזבח סביב: והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה חלבו האליה תמימה לעמת
* העצה יסורנה ואת החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב:
* ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת על
14 הכבד על הכלית יסורנה: והקטירו הכהן המזבחה לחם אשה ליהוה:
20 * ואם עז קרבנו והקריבו לפני יהוה: וסמך את ידו על ראשו ושחט אתו לפני
14 אהל מועד וורקו בני אהרן 'הכהנים' את דמו על המזבח סביב: והקריב ממנו
קרבנו אשה ליהוה את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב:
* ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד
16 על הכלית יסורנה: והקטירו הכהן המזבחה לחם אשה ליהוה: כל
17 חלב ליהוה: חקת עולם לדורותיכם בכל מושבותיכם כל חלב וכל דם לא תאכלו:

- 4* וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר נפש כי תחטא
* בשגגה טבל מצות יהוה אשר לא תעשינה ועשה מאחת מהנה: אם הכהן
המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים
30 ליהוה לחטאת: והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמך את ידו
על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה: ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא
* אתו אל אהל מועד: וטבל הכהן את אצבעו בדם והזה מן הדם שבע פעמים
* לפני יהוה את פני פרכת הקדש: ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח חטת
הסמים לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח
35 העלה אשר פתח אהל מועד: ואת כל חלב פר החטאת ירים ממנו את החלב
המכסה על הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ואת שתי הכלית ואת החלב
אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסורנה:
* כאשר יורם ששור זבח השלמים והקטירו הכהן על מזבח העלה: ואת עור
18 הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו: והוציא את כל הפר
אל מחוץ למחנה אל מקום סהור אל שפך הדשן ושרף אותו על עצים באש על
שפך הדשן ושרף:
* ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו אחת מכל מצות
14 יהוה אשר לא תעשינה ואישמו: ונודעה החטאת אשר חטאו עליה והקריבו

ויקרא

ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד לאמר: דבר אל בני ישראל א. I,2
 ואמרת אלהם אדם כי יקריב מכס קרבן ליהוה מן הבהמה מן הבקר ומן
 הצאן תקריבו את קרבני-כם:
 אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב 3
 אתו ולרצנו לפני יהוה: וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר 4
 עליו: ושחט את בן הבקר לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים את ה 5
 הדם וורקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד: והפשיט את העלה 6
 ונתח אתה לנתחיה: ונתנו בני אהרן «הכהנים» אש על המזבח וערכו עצים על 7
 האש: וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים ו-את הראש ואת הפדר על העצים 8
 אשר על האש אשר על המזבח: וקרבו וכרעו ירחין במים והקטיר הכהן את הכל 9
 המזבחה עלה אשה ריח ניחוח ליהוה:
 ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העוים לעלה זכר תמים יקריבנו: י
 ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני יהוה וורקו בני אהרן הכהנים את דמו 11
 על המזבח סביב: ונתח אתו לנתחיו וערך הכהן אתם ואת ראשו ואת פדרו 12
 על העצים אשר על האש אשר על המזבח: והקרב והכרעים ירחין במים והקריב 13
 הכהן את הכל והקטיר המזבחה עלה הא אשה ריח ניחוח ליהוה:
 ואם מן העוף עלה קרבנו ליהוה והקריב מן התרים או מן בני היונה את 14
 קרבנו: והקריבו הכהן אל המזבח ומלך את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו 15
 על קר המזבח: והסיר את מְרָאתו בְנִצְתָהּ: והשליך אתה אצל המזבח קדמה 16
 אל מקום הדשן: ושפע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטיר אתו הכהן המזבחה על 17
 העצים אשר על האש עלה הא אשה ריח ניחוח ליהוה:

ונפש כי תקריב קרבן מנחה ליהוה סלת יהיה קרבנו ויצק עליה שמן ונתן 2,8
 עליה לבנה: והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמין משם מלא קמצו מסלתה 2
 ומשמנה על כל לבנתה והקטיר הכהן את אוכרתה המזבחה אשה ריח ניחוח 25
 ליהוה: והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קרש קדשים מאשי יהוה: 3
 וכי תקרב קרבן מנחה מאפה תנור סלת חלות מצת בלולת בשמן ורקיקי 4
 מצות משחים בשמן: ואם מנחה על המחבת קרבנך סלת בלולה בשמן מצה ה
 תהיה: פתות אתה פתים ויצקת עליה שמן מנחה הא: ואם מנחת מרתשת 7,6
 על קרבנך סלת בשמן תַעֲשֶׂה: והבאת את המנחה אשר יַעֲשֶׂה מאלה ליהוה 30
 והקריבה אל הכהן והגישה אל המזבח: והרים הכהן מן המנחה את אוכרתה 9
 והקטיר המזבחה אשה ריח ניחוח ליהוה: והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קרש י
 קדשים מאשי יהוה:

כל המנחה אשר תקריבו ליהוה לא תַעֲשֶׂה חמין כי כל שאר וכל דבש לא 11
 תקטירו ממנו אשה ליהוה: קרבן ראשית תקריבו אתם ליהוה ואל המזבח לא 35

❧ List of Contributors ❧

- Genesis: C. J. Ball (London).
Exodus: Herbert E. Ryle (Cambridge).
Leviticus: S. R. Driver and H. A. White (Oxford).
Numbers: J. A. Paterson (Edinburgh).
5 Deuteronomy: Geo. A. Smith (Glasgow).
Joshua: W. H. Bennett (London).
Judges: Geo. F. Moore (Andover).
Samuel: K. Budde (Strassburg).
Kings: B. Stade (Giessen) and F. Schwally (Strassburg).
10 Isaiah: T. K. Cheyne (Oxford).
Jeremiah: C. H. Cornill (Königsberg).
Ezekiel: C. H. Toy (Cambridge, Mass.).
Hosea: A. Socin (Leipzig).
Joel: Francis Brown (New York).
15 Amos: John Taylor (Winchcombe).
Obadiah: Andrew Harper (Melbourne, Australia).
Jonah: Friedrich Delitzsch (Breslau).
Mirah: J. F. McCurdy (Tonnau).
Nahum: Alfred Jeremias (Leipzig).
20 Habakkuk: W. H. Ward (New York).
Zephaniah: E. L. Curtis (New Haven).
Haggai: G. A. Cooke (Oxford).
Zechariah: W. R. Harper (Chicago).
Malachi: C. G. Montefiore and I. Abrahams (London).
25 Psalms: J. Wellhausen (Göttingen).
Proverbs: A. Müller* and E. Kautzsch (Halle).
Job: C. Siegfried (Jena).
Song of Songs: Russell Martineau (London).
Ruth: C. A. Briggs (New York).
30 Lamentations: M. Jastrow, Jr. (Philadelphia) †
Ecclesiastes: Paul Haupt (Baltimore).
Esther: T. K. Abbott (Dublin).
Daniel: A. Kamphausen (Bonn).
Ezra: } H. Guthe (Leipzig).
35 Nehemiah: }
Chronicles: R. Kittel (Breslau).

* Died September 12th 1892.

† Professor Abraham Kuenen who had agreed to do the book died December 10th 1891.

Not-accesioned. 31036

Author Bible - Hebrew

Bible

Heb

Title The Sacred Books of the Old Testament, ed. by P.Haupt,
vol. 5, Leviticus, ed. by S.R.Driver and H.A.White.

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED

